

308940

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

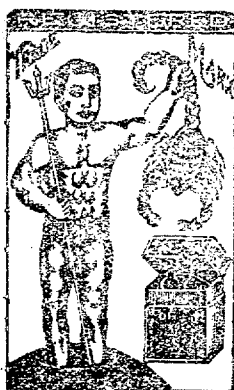
VOL. 4.
సంపుటము. ౪.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ ఆగష్టునెల 16 వ తేది గురువారము
సింగళనామ సంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ చతుర్థి ౧౪.

No. 114
సంచిక ౧౧౪

A Majic Cure for Scorpion Sting.

సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 538
దుఃఖముతో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు.
గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ॥ 100 ఇవ్వాలి.
ఇది ప్రతి కటుంబమునం దుండు
వలసిన ఔషధము. అంగ్ల,
యూనాని, దేశీయ వైద్యులచే పొగ
డగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దేశము
లందును మందు గుణముమాత్రము,
తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక
కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు నుపయో
గించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0
పోస్తేజి 0-8-0. 1 డబ్బా పాకెట్టు
వెల రూ॥ 6-0-0. పోస్తేజి వేణు.
ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇవ్వాలి.
వర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.
చిరునామా: ధన్వంతరీ కంపెనీ,
L-6 వెంకటేశ్వరమ్మస్ట్రీట్, వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

కావలెను.

849

జరంపురము మునిసిపల్ ఎలిమెంటరీ పాఠ
శాలకు చక్కని యోగ్యతాపత్రములు గల ఒక
చిత్రలేఖన ఉపాధ్యాయుడు కావలెను. జీతము
రూ॥ 20-1-25. ఉరియ, తెలుగు భాషలు ముఖ్య
ముగా తెలిసియుండవలెను. దరఖాస్తులు ఈ
1917వ సం॥ ఆగష్టునెల 20వ తారీఖువరకు
తీసికొనబడును. ఏ. సి. పాల్వో
చేక్ మన్, మునిసిపల్ కౌన్సిల్.
బరంపురము.

కావలయును.

838

ప్రస్తుతము వాడుకకు తగినవి, 12 మొ॥ 40 బి హార్న్
పకరు గల మంచి కెకండు హార్న్లు అయిలు ఇంజనులు కా
వలయును. అవి యెవరిచే చేయబడినవి, ఎన్ని హార్న్లు పకరు
గలిగినవి, వాని కిమ్మకు మొదలగు విషయములతో R. D.
C/o "ఆంధ్రపత్రిక" చుద్రాసు చిరునామాకు తెలుపవలెను.

సర్వజీవన్.

(840)

భాతుపుష్టి మందులన్నిటికి తల్లి
ఈ దివ్యౌషధము సంజీవితో సమానమైనది. దీని
సేవించినచో సిద్ధకృత్తిని, బలమును, భాతుపుష్టిని కలిగించును.
2. సమస్త మేహములు, నిక్కాక, నిక్కాక్షుర, కుష్ఠి నష్టము,
స్పష్టస్థలము యింకా మాత్రస్వాసములకు సంభవించెను
అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో గాఢాంతరి (3) రక్త
మును శుభ్రపరచి వృద్ధిబొందించి దేహమునకు కాంతి
తెచ్చును. 4. నరములకు సత్తునిచ్చును గాన సర్వజీవన్
అనెదరు. ఇది స్త్రీలు, పురుషులు, బాలుకు కృద్ధులు అంద
రును ఉపయోగించవచ్చును. యీ భాతుపుష్టి మాద్యము
యొక్క మహత్తు సేవించినవారికే తెలియవచ్చును.
వెల టిన్ను 1 కి-2-0-0. పోస్తేజి ప్రత్యేకము.
ప్రొఫెసర్. జి. యస్. నాయుడు,
కలియుగభీను,
బంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అపరిశుభ్రపు రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కీరీటువంటి వంతు. ముత్యపులను, మచ్చలను, గండ్లములను
ఎండ్రను, ప్రాణికోప్పలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన చిక్షకు బ్రకారి

(88)

వనోపధిసారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, గహజమైనను జడ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. పీరిమనందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును పోషలను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరచును. శరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవరకు మందులకు 4 టౌన్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిచిరు: పి. డి. సావంత్. 144, ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144 No 2 BOMBAY.

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO
Hence, one and all ought to try to pre-serve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparasmic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested of
freedescriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "AndhraPatrika" to the—
ECTREUSS (A. P. DEPTT.) SOLE AGENCY FOR THE BATALA, EAST.

ఇంగ్లీషు

మోటరు యంత్రవిద్యాల

3-24 పాటర్నరోడ్డు, మహాబూరోడ్డు.

ఆంధ్రులుచే ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక కార్యముల కలుగ
చేయబడును. 820

పైవారికి దరఖాస్తు చేసికొనవలయును.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయల్కొల్పేటలు - పిలుములు - కేలాలు - గ్యాసుడివ
ముతా - బొమ్మలకాడ్లు - గారడె పుస్తకములు విక్రయించె
కము. గ్యాటలాగు కావలెనా? (892)
పి. ఈశ్వరప్ప అందు నన్ను, విశాఖపట్టణము.

ఆదిపచ్చికాన లెక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

కస్తూరి	తులం 1 కి రూ. 30-0-0
రసభస్మము	తులం 1-కి 0-10-0
కుంకుమపువ్వు	తులం 1-కి 2-0-0
పచ్చకర్పూరం	" ... 2-0-0
బాలామృతము	సీసా 1-కి ... 0-12-0
తాంబూలమాత్రలు, సువాసనగా మండును	50-కి 0-8-0

అన్ని లెన్ చాయలు - ల్యూరీడ్ (బెర్లిన్)

బెన్ జో - పర్ పరై వ్ (బెర్లిన్)

కాంగోరెడ్ (బేయర్)

టిన్ను 1-కి టౌన్సులు 8 గలవి.
పర్ పరై వ్ 4 (B. N.) కి సెనాచాయ
టిన్ను 1-కి అవున్నలు 20 గలవి.
దొరుకు వైవిలాసము:—
సాలే మహమ్మద్ హాజీ, యిబ్రహీం కంపెనీ,
791 నెం 248, 249 ఎస్ ప్ల నేడ్, మద్రాసు.

తూర్పు ఆఫ్రికానుండి

ఒక సార్జెంటు (ఆంగ్లం) వ్రాసిన లేఖ.

విశాఖపట్టణము వాస్తవ్యులగు సుంకరి కుటుంబమున నుండి తీరలేములుగ ననేకమంది యోధులు బయలు వెడలి సంపూర్ణ స్వామిభక్తియుతులై మెలిగిరి. ఈ కుటుంబమున జననమందిన ఎన్. వి. రెడ్డిగారు రైల్వేస్టేషన్లంద పటాలమున జేరి కుటుంబగౌరవమును నిలిపిరి. ప్రస్తుత వివాహటాలము జర్మనులనుండి గ్రహింపబడిన తూర్పు ఆఫ్రికాలోనున్నది. సార్జెంటు రెడ్డిగారియదర్శమున కలకత్తానగరమున వారిమిత్రులు మరి కొందరు బంగాళా ఇనుపదారి స్వచ్ఛందపటాలమున జేరియున్నారు. పటాలమంతయు జర్మనుల నెదుర్చుచు విజయమునందు చుట్టముగ నున్నది. సార్జెంటు రెడ్డిగారు మాకిటుల వ్రాసిరి:-

ఇనటి ఇండియన్ వైస్రాయలులో నాంగ్లంలనేతలు పనిచేయుచుండి రని విన్నవించుటవలన నాదేయలు సంతసింపగలరు. తెలిగ్రాఫ్, ఫోటో, ఇనుపదారి, వైద్యము మున్నగు ననేకవిషయముల దాంగ్లంలెందరో గానవచ్చుచున్నారు. ఆంగ్లంలసంఖ్య ఆంగ్లరాష్ట్రమునకు వన్నె దెచ్చుచున్నది. భగవంతు డాంగ్లంలయొడ దయాశుభై వీరల హృదయముల మీరపురుషభావముల నెలకొల్పగాక! ఆంగ్లంలు భారతవర్ష రక్షణ సేవలయందు కాక తీరిము గాక పూర్వము ననే చేరి ఆంగ్లదేశాన్నిత్యమున మరల స్థాపించురు గాక! తూర్పుఆఫ్రికా వాతావరణస్థితి ఆంగ్లంల కనుకూలమై యుండును. ఉష్ణ మధికముగ నుండునట సత్యమైనను యుష్ణ దేశములయందు పుట్టి పెరిగినవారమగు మనకంతభాగ్యవంతులగుండడు. ఇచట చక్కని రుద్రములగు మామిడిపండ్లు బురుగు నీవతులై లేక సంవత్సరమంతయు దొరకగలవు. విశ్రాంతి కాలమున మేము ఆంగ్ల సచిత్రపత్రములు మున్నగువాటిని చదువుకొందుము. లేకపోయినచో యువజనక్రైస్తవ సంఘమువారి బయస్కోపును చదువుదుము. ఉత్తరములు వ్రాసికొనుట నవలాగ్రంథ పఠనము మున్నగువాటితోడ మేము కాలముగడపుదుము. ఆహ్లాదకరమగు నాంగ్లగ్రంథముల చదువుకొన మేమందరము చాల నిష్ప్రయించి యుంటిమి. నవలమున్నగు తెలుగు గ్రంథములనన్ని (ఆంగ్లంలు విశేషముగ నున్న) యుద్ధరంగములకును ఆంగ్లసాహిత్యముల పంప ప్రార్థింతులు. యువజనక్రైస్తవ సంఘము మాత్రము మాయెడల చాల మైత్రిగలిగి యున్నారు. పత్రికలు, కాగితములు మాకు సరఫరా చేయుటయేగాక, మీరు బయస్కోపు ప్రదర్శనములచే మమ్ము నానందింపజేయుదురు. కొన్ని సమయములందు, 8, 10 గంటలకాలము పాటు పడవలసియొండను. శ్రమజెంది యలసియున్న మమ్ము సీసంఘమువా రుత్సాహపూరితుల నొనర్తురు. ఒక్కొక్కప్పుడు మా కెనిమిది గంటలకాలము మాత్రము విశ్రాంతి యుండును. యుద్ధరంగమున డేరాలమధ్యమున నొకప్పుడును జర్మనులు వీడిన భవనములయందు దొకప్పుడును పాకలయందు దొకప్పుడును మా శయనగృహము లేర్పడుచుండును. యుద్ధ సేవయందున్నను ప్రతి శుక్రవారమునను భజన మానుటలేదు.

తూర్పుఆఫ్రికాలో జర్మనుల ముఖ్యస్థానమైన డారెసు సలము ప్రస్తుతమున మా ముఖ్యస్థానము. ఇది విశాఖపట్టణమున మాడువంతులుండును. గృహములు చక్కగ నిర్మింపబడియున్నవి. రోడ్లు తీవ్రగనుండి యిరుప్రక్కల పచ్చనిచెట్లవరుసలతో రవ్యముగ నుండును. పురుషధ్యమున నొక చిన్న నౌకాశ్రయము కలదు. ఒక సన్నని వక్రమగు కాలువచే నీ నౌకాశ్రయము గముద్రమునకు కలుపబడియున్నది. నీటిపాటుచేళ పెద్దపీచు ర్లిటకు రాజాలవు. డారెసుసలము మాచే పడక పూర్వము, పురుషమున రక్షింపజాలమని నిరాశజెంది జర్మనులు నౌకాశ్రయమును సముద్రముతో జేర్చు కాలవనదును తమయొడ సొక దానిని ముంచిచేసిరి. అందుచే నాంగ్లనౌక లీ నౌకాశ్రయమునకు రాజాలవని వారు తలచిరి. కాని కాలవశుభ్రము చేయబడిన. ఆంగ్లనౌకలు రాకగోకల మొదలయ్యెను.

డారెసుసలము ఆంగ్లయుల ప్రధానస్థానమై యున్నది. ఈపురము మూడుభాగములై యున్నది. హార్బరుమట్టున నొక వక్రమగు రోడ్డున్నది. దీనికి కై జరుపిధి యని పేరు. వంకరగ నున్న యీ రోడ్ కి నామధేయము సుక్రమై యున్నది. రైలు స్టేషను, క్విట్టప్లాస్టు, రెడ్ క్రాసు ఆసుపత్రులు మున్నగు ముఖ్యప్రతిష్ఠాపనలు లీవీధియందున్నవి. మొదటిభాగమంతయు యూరోపియనుల వాసస్థానము. రెండవభాగమున భారతీయులు కాపుర ముండురు. ఇది మొదటిదాని నావరించియుండును. దీని నావరించుకొనియున్న మాడవభాగమున దేశీయులు నివసింతురు. మొదటి భాగమున పైనికోద్యోగి వర్గవంతయు నుండును. రెండవభాగమున దుకాణములు, హైందువులకు బసలు ఉన్నవి. విద్యుచ్ఛక్తిచే పురుషునకంతయు దీపములు సప్తయితిగచున్నవి. ఆంగ్ల ఏడ్వోకేటు.

కలరా అను వాంతిభేది

రోగమును నివారించుటకును చికిత్సచేయుటకును లోకోపకారార్థమైన మార్గము.

క్రమముగాను మితముగాను జీవించవలయును. మీకు ఆలవాటైన ఆహారమును భుజింపుడు. పాతమైన పండ్లని లేక బాగులేని పండ్లనుగాని, చక్కగావండని పదార్థములనుగాని, ఏకాగ్రణముచేతనైనను లోనికి తీసికొనకూడదు. చక్కగా పండిన పండ్లుగాని పదముతో వండింపబడిన పదార్థములుగాని ఏ చెడుపును చేయరాదు. చెడిపోయిన చేపలను మాంసమును తీసికొనుటను మానవలయును. అవి చాలా అపాయకసములైనవి. పాతపడిన ఆన్నమును తినవలదు. మీ బిడ్డలు చెడిపోయిన పాలును త్రాగకుండునట్లు జాగ్రత్తతో నుండును. అందఱు త్రాగునట్టిపాలు పరిశుద్ధమైనదను నిజమును తెలిసికొనుము. గొల్లవాండ్రు పలుమారు పాలలో నీళ్లు కలుపుదురు. ఇందులకై ఉపయోగించు నీళ్లు పరుమారు ముటికిగానే యుండును. అందులనిమిత్తమై పాలును చక్కగా కాగజేయుట మంచిది.

2. అన్నివిధములైన చెడు కంపులను ముఖ్యముగా పాచుభానా, జలధారలు, రోగకరములగు భూసారములు, కుప్పతోట్లు మొదలయినవానియొక్క కంపులను మునిజేయుట అత్యవశ్యకముగా నున్నది. కనుక పాచుభానాలు, జలధారలు, మీరు వాసముచేయుభూమి మొదలయినవానిని అతి శుభ్రముగా నుంచుకొనవలయును. పాచుభానాలను జలధారలను రోజొకటింటికి మూడునాల్గుమారులు ఫిన్లెలుతోగాని లేక అంటురోగమును పోగొట్టునట్టి ఇతరమందును ఉపయోగించుటచేత గాని మీరు దుర్వాయువులను పోగొట్టి పరిశుద్ధము చేయవలయును. మీదొడ్డిలోపలగాని ఇంటిలోపలగాని పాట వేయబడిన ముటికవస్తువుల నుండనియ్యకూడదు. అవి కుప్పతోట్లలో చేర్చి పెట్టవలయును. పనికిరాని ఎండిన ముటికవస్తువులను కాల్చివేయవలయును. ముటికీనీళ్లును జలరూపమగు ముటికీవస్తువులను పెద్ద జలధారలో పాటునట్లు ఎక్కువనీళ్లు పోయవలయును.

3. నీటిని కాగజెట్టియో లేక బాగు ఇనుకములముగా వడికెట్టియో దానిలోని ఏ విషమునైనను తొలగించుటకు మంచిమార్గము. కలరా వ్యాపించియుండు సమయములో కాగ జెట్టని లేక వడికెట్టని నీళ్లును ఉపయోగపఱచుట అపాయకరమైనది.

4. అట్టికాలములో అంగీకరింపజేసిన వైద్యునివల్ల ఇవ్వబడిన భేదిమందుతప్ప ఇతరములైన భేదిమందులు ఏ మనుష్యుడును పుచ్చుకొనకూడదు.

5. చల్లనిగాలియు చెరుటపోయుటను నివారించుటయు మానవలయును. ఒక స్థానెలు చొక్కాయను పేగులకు చలవ పెట్టనివ్వకుండు వెడలైన స్థానెలు బట్టలను ధరించవలయును.

6. ఇంటిలోను ఇంటిచుట్టును గాలి పరిశుద్ధముగా నుండవలయును. మంచి పరిశుద్ధమైనగాలిని సంపాదించుటకై తలుపులను కిటికీలను తెఱచిపెట్టుట మంచిమార్గము.

7. మద్యపానాదులు కలరాను రప్పించుటకు కారణభూతము. తినుటయందుగాని త్రాగుటయందుగాని మితముగా నుండవలయును.

8. కలరాను గుఱించి భయపడవలదు. ఏవేళను దానిని గుఱించియే మాట్లాడవలదు. మనస్సునందలిభయము దేహమును చాలా క్రుంగచేసి రోగమునకు సిద్ధపఱచుచున్నది.

9. ప్రభువునుండే కలరాగాని కలరాకు సిద్ధపఱచునట్టి భేదిగాని సులభముగా నెమ్మది కాగలదు. కనుక అంగీకరింపబడిన వైద్యునిచికిత్స అత్యవశ్యకమై యున్నది. సాధారణ భేదినుండి కలరాకు ఆస్పదమైన భేదినుండి భేదము కనిపెట్టునట్టి మార్గము ఏదియులేదు. అవి పేరుపేరువ్యాధులైనను ఆ సందర్భములో భేదియగుట కలరాకు దోహదమగుచున్నది. భేదియగుటకు ఇందుక ఆరంభించినను తక్షణమే దానికి తగిన చికిత్స చేయవలయును.

10. కొనుటకు శక్తిమైనట్టి ప్రతిమనిషియు తనఇంటిలో ఒక చిన్న బుడ్డిలో క్లోరడయి నైనను కాంఫరడయి నైనను ఉంచుకొని భేది కనిపించినచోడనే వైద్యుని రెండుమందులలో ఏదేనియు ఒక్కొక్కప్పుడు నీళ్లలో నలుపదిమక్కలనుండి అరువది మక్కలదాక యివ్వవలయును. ప్రతిసంవత్సరమునకు ఒక చుక్కనంతున బిడ్డలకు ఇవ్వవలయును. మొదట ఇచ్చునది మమనమైనయెడల వెంటనే పురల ఇచ్చి కడుపుక్రిందిభాగమునకు ఆవపిండి పట్టువేయవలయును. అప్పుడు రోగి కడుపు

క్రిందిభాగములోను కాళ్లలోను తిమ్మరివాయువు కనపఱచి వరుస వతిశయించి మలము గంజినివలె నుండినయెడల అది కలరా అని నిర్ణయించి చికిత్సచేయవలయును. ఆస్థితి వ్యాధి మదళగా నైన అంత్యమదళగా నైన నుండవచ్చును. అప్పుడు క్లోరడయిన్ గాని కాంఫరడయిన్ గాని ఇవ్వకూడదు. మంచు గడ్డ తుండ్లను చప్పరింప చేసినయెడల వాంఠిని నిలువవచ్చును. మంచుగడ్డ వేసిన సోడాపాటరును పాలును ఇచ్చుటవల్ల చాచామును నిలువవచ్చును. ఎండినసాంటిపాడినిగాని టర్పెంట్ టయింట్ అను కర్పూరతైలమునుగాని కాలుచేతులకు దుద్దుట చేత తియురును నివారించవచ్చును. అంత్యముదాక వేడిమి కలుగ చేయుటకు గాను వేడినీళ్లుగల బుడ్డను ఉపయోగింపవలయును.

11. ఈరోగముయొక్క మొదటి చిహ్నములు కడు పడుట మొదలు రోగసిద్ధితుడు తాను చక్కనగుదాక పరువులోనే పరుండి యుండవలయును. వాడు ఏవిధమైన ద్రవపదార్థమును పుచ్చుకొన కూడదు. ఇట్లు జరిపించుటవలన అంగీకరింపబడిన వైద్యుని పిలవనంపుటను నివారించుటకు గాదు. మేము వైద్యుడువచ్చుక ఎట్లు జరపవలయునో దానిని కనుపఱచు చున్నాము.

12. మీరెవరైనా రోగము సోకియుండవచ్చు మీయొక్క బంధువులకైనను స్నేహితులకైనను, సేవకులకైనను, ఇంటిలో చక్కగాను ఫలకరముగాను వైద్యునుచేయ నలవికాని యెడల అనుప్రతికి అంకితములు యుక్తమగును. అట్లుచేయుటవల్ల వాడురోగము నుంచి విముక్తుడగుటకు వైద్యము కలదు. మఱియు అట్లుచేయుటవల్ల సంసారములోని ఇతరులకు ఈరోగమును సోకింపక ఉండడమేగాక ఆసమాహములో ఈవ్యాధిని వ్యాపింపజేయుట తక్కువయగుచున్నది. బీదలు కలరావల్ల పీడింపబడినయెడల చక్కగా చికిత్సచేయ చాలరు.

13. ఈవ్యాధివలని వరుసచేత నాడులందు విషము. కలదనిమీరు తెలుసుకొన వలయును, గనుక ఈదుర్వాయువులను బొత్తిగాపోగొట్టి తక్షణమే శుభ్రపరచ వలయును. ముందుగ ఫిన్లెయినను లేక అంటురోగమును పోగొట్టు ఇతర మందులనైనను పోసియుండునట్టి పాత్రలో రోగసిద్ధితుని యొక్క వరు నాడులనుపోసి చేర్చి పెట్టునట్లు చేయవలయును. ఆపాత్రను పాత్రలోనివియు ఎవ్వరును నడవనిదొడ్డిలోని ఒక స్థలములో చక్కగా మూసిపెట్టితోటి వచ్చినచోడనే ఎత్తి పాటవేయునట్లు చేయవలయును.

14. అంటురోగము సోకించిన గుడ్డలు, పాత్రలు, మొదలైనవాటిని ఫిన్లెతోగాని లేక ఇతరమందువల్లగాని బొత్తిగా శుభ్రపఱచవలయును. ఇంతయు మీఆవరణముతో చేరిన స్వానితెరి ఇన్నెక్టరు కల్ల చేయబడును. వానిని అట్లు జేయుటనుండి నివారించవలదు. తక్షణమే కలరాసంభవమును గుఱించి అతనికి తెలియచేయవలయును. వానికి ఈ సంగతిని మరుగుపఱచవలదు. ఇట్లు గుడ్డలు మొదలయినవాటిని ఎట్లు అంటురోగమునుంచి శుభ్రపఱచవచ్చునో మీకంటె వానికి చక్కగా తెలుసును. గుడ్డలను కాల్చివేసి కుండలు మొదలయినవాటిని పగులగొట్టి లేక నిప్పలోనైన ఉంచవలయును.

15. కలరాసంభవించిన ఇంటిలో ఈరోగము తొలగిన వెనుక గంధకముతో బొత్తిగా భూపమువేయించి ఫెనయిల్తో శుద్ధిపఱచవలయును.

16. కలరారోగమువల్ల పీడింపబడినవారి ప్రక్కన యుండువారు ఏవిధఆహారము నైనను ఎత్తుకొనుటకు మునుపు తమ చేతులను ముఖమును కడగవలయును. రోగసిద్ధితుడుండిన గదియందు మట్టుకు తినకూడదు.

డాక్టర్ యు. రామరావు.

హాస్యలహరీ.

రామయ్య.—అయ్యా, ఈరోడ్డు ఎక్కడకు పోతుందండీ? భీమయ్య.—నాయనా, దీన్ని సేను ఎనలై యెండ్లనుంచి యెరుగుదును. ఇదివరకు ఎక్కడికిపోలేదు. ఇప్పుడు పోవడం లేదు. ఇక ముందుగాదాపోదు. ఇక్కడేళ్లేవుంటుంది.

సోమయ్య.—మీరేయింటి వారండీ?

కామయ్య.—వెంకుటింటివారము.

సోమయ్య.—అదికాదు, మీయింటి పేరు ఏమిటి?

కామయ్య.—నాలుగిండ్ల బంకంటి.

సుబ్బయ్య.—చింతపండు ఏలాగు తెస్తున్నారండీ?

వెంకయ్య.—నాయనా, చేతితో తెస్తున్నానోయీ,

సుబ్బయ్య.—అదికాదు, వీసె యెంతండీ?

వెంకయ్య.—రెండుపదాలు, నాలుగు ఏబులాలు

ఎనిమిది పంపులు, పదహారు అరపంపులు, ఇట్లే నాయనా?

ఆరోగ్యవైక.

చెన్నై పట్టణమున వైద్యము జేయుచుండెడు డాక్టరు యొ, రామరావుగారు వరుసజ్వరముల నివారణ చికిత్సల విషయమునుగురించి యావస్థానికి తెలియజేయుట కుక్రింది విధముగా కరపత్రములను ప్రయోగించి ఉచితముగా బంచిపెట్టుచున్నారు.

కారణమును, గుర్తులును.

1. రక్తమునందు మాతృతరమగు క్రిము లుండుటచే వరుసజ్వరములు కలుగుచున్నవి. ఈ మాతృతరమగు క్రిము లు, రక్తమునందు అభివృద్ధియై విస్తారమయిన యెడల వరుస జ్వరములు కలుగునట్లు చేయును.

2. వరుసజ్వర సంబంధమగు క్రిముల మూలముగా కల్లునట్టి ముఖ్యమగుజాడలు యేమియనగా— ఒక నిర్దిష్టమైనట్టియు ఒక మాదిరి గుణము కలిగినట్టియు జ్వరముకలుగును. జ్వరము సుధ్యమధ్య నిలిచిపోవును. దేహముయొక్క శీతోష్ణ స్థితి, విడిచివిడిచి, సాధారణస్థితి కైనను లేక సంక్లింఠితస్థితి కైనను వచ్చి తిరుగ పొందుచుండును. ఈజ్వరము ఒక నియతీయగు వేళకే తిరుగవచ్చు మామూలు కలదు. ఈ జ్వరములు 24 గంటల కొకసారి తిరుగ కలిగినయెడల దిన జ్వరమనియును, 48 గంటల కొకసారి తిరుగ కలిగినయెడల రెండునాళ్ల వరుస జ్వరమనియును చెప్పబడును.

3. ఎట్టివరుసజ్వర మైనప్పటికిని, జ్వరము వచ్చుటలో మాడు (అంతస్తులు లేక) స్థితులు కలవు. చలివచ్చుట, వేండ్రముగానుండట, చెమటపోయుట అను నీమాడు స్థితులు జ్వరమునందు కలవు.

చల్లటిస్థితిలో తలమెదలు కాలుపర్యంతము యావత్తు దేహము వణకును. ఇట్టి చల్లటి స్థితిలో కూడా ఉష్ణము పొచ్చుట కారంభించు చున్నది. కొంతసేపటికి వణకుట నిలిచి పోవును. ఉష్ణాధిక్యము 103 లేక 104 లేక కొన్ని సమయము లలో 105 డిగ్రీలకంటె పెక్కువగా నుండును. గంటసేప టికి వేండ్రముపోవును. ఖాయిలమనిషికి విశేషము చెమట పోసి, జ్వరము వేగముగా తగ్గును

నివారణ

4. వరుసజ్వరములు అంటువ్యాధులు:—ఇవి దోమల మూలముగా వ్యాపించు చున్న వివరుసజ్వరముతో నుండు సెక్ ముఖ్యమైన దోమకుట్టి వట్లయన, దోమకడుపులోనికి విష పుక్రిములు కొన్ని గొనిపోవడు చున్నవి. అట్టిదోమ 'ఆనోఫి లిస్' గణమునకు కేరణదైనయెడల, పట్టి దోమ కడుపులో నికి పోయిన క్రిమి మరియు సభివృద్ధి యగుచున్నది. అచ్చట నుండి యావత్తుక్రిములు రక్తవ్యాపకముగల్గి దోమయొక్క ఎంగిలి కోశమునకు గొనిపోవడుచున్నది. అట్టిదోమ సెక్మయన ష్యుని కుట్టినయెడల, జ్వరసంబంధమగు విషమును రక్త ములోనికి ద్రోయుచున్నది మొదట తానుకుట్టిన మనుష్యున కుగల జ్వరవిషమునకు సమానమగు విషమును ఈమను ష్యుని రక్తములోనికి ద్రోయుచున్నది. కాబట్టి వరుసజ్వరము లు 'ఆనోఫిలిస్' దోమలు కుట్టుటచేతనే కల్గుచున్నవి.

5. ఒకానొకప్పుడు తలచినరీతిని, అపరిశుద్ధమగు నీటిని పానము చేయుట చేతన, భూమిమూలముగన, అపరిశుద్ధమగు వాయువును పీల్చుటచేతన, వరుసజ్వరములు కలుగులేదు. జ్వ రసంబంధమగు విషమును కొనిపోవు దోమలకు నివారణామి నీళ్లు గాలి యగుటచేత నవి "వరుసజ్వరములను" అంటువ్యాధు లకు వేరైన సంబంధము కల్గియుండుట లేదు. జ్వరములు దోమలమూలముగా వ్యాప్తమగు ననియు, ఒక మనిషినుండి మరియొకనికి నితర విధమున వ్యాపించదనియు ఇప్పుడు ని స్సందేహముగా తీర్మానింపబడినది.

6. ఒక మంచిదోమతెర, లేకుండా నిద్రపోకూడదు. దోమలు కుట్టుకుండునటుల శరీరసంతృప్తి నచ్చేయులతో గాగుగా కప్పకొనక, సామంత్రము వెల్లుపల పోకూడదు. ఇంటిలోనగాని, కుసారాలోనగానిన్ని కూర్చుండకూడదు. ఇంటితలుపులు, గవాక్షములు, దోమలు దూరతేనట్టి తెరలతో మూయవలయును.

7. సూర్యకిరణముల వేడిమికి పెద్దదోమలు సహితము తాళజాలవు. కావున పగటిపూట వేడిమికి ఇండ్లను, చెట్లను లేక నితరమగు మరుగుచోట్లను దోమ లాశ్రయించు చున్నవి గాన పగటిపూట దోమలుకుట్టు ననుభయముకొంచెనైననులేదు. అమెఫిలిస్ జాతిదోమల ముఖ్యమగు సహజగుణము, రాత్రి పూట, (సూర్యాస్తమనము మొదలు సూర్యోదయము పర్యం తము) మాత్రమే కుట్టుచుండుటయని జెప్పవచ్చును. కావున, వరుసజ్వరము మనకు పగటివేళలకంటె రాత్రివేళలలో విశే షముగా తగులుట అలీనహాజము.

8. నీళ్లునిలిచియుండు పల్లముల నన్నిటిని, ఎండినవన్ను పోసి పూడ్చవలయును. నీళ్లు ధారాళముగా పోవుటకై ఇం టిదుట్టు వసతిగా జలనాలుల సేర్పరుపవలయును. ఇట్లుయా వత్తు ఎండి యుండవలెను. వసతిగా వెళ్లగొట్టబడని ఆవావశ్య మగు నీళ్లవైన కిరిసి నాయిలో పోసినట్లయిన, అనఫిలిస్ దోమ లభివృద్ధియగుటకే విలులేకుండ చేసిపెట్టును. ఆకిరిసి నాయిలో అచ్చటనుండు 'లార్వి' క్రిమికూటముల నాశము చేయుటయే కాక యానీటివైన గుడ్లు పెట్టుటకై వ్రాలెడి పెద్దదోమలను సహితము ధ్వంసముజే యును. విషజ్వరములు ఉన్నవని తెలియ వచ్చినపుడు, పది దినములు లేక నొకపక్షమునజురు నుంచబడి నట్టివీరు శరీరాంగ్యమునకు హానికరమని తెలిసికొనవలయును.

9. నీళ్లు కల్గియుండగల పనికిరాని వస్తువులు అనగా, వాడబడని పూలతోట్లు, ఖాలీనస్తుడబ్బీలు, వీనిని జాగ్రత్త గా పాడుచేయవలెను, లేక, తొలగింప వలయును. ఇంటి పనులకు వాడుకొనునీరు గలిగిన నీటితోట్లు, కాల్యలు మొదల యైన వానిని 8 రోజుల కొకసారి ద్రైవనము బాగుగా శుద్ధి చేయవలయును. వాన బలము గా గురిసిన పెంటనే, తోటలో నుండు యావత్తుభూమి వైభాగమును బరిశోధనచేసి నీళ్లునిండి న చిన్నచిన్న పల్లముల నన్నిటిని పూడ్చివేసి సురువుప కల యును.

10. దుమ్ముతో నిండిన, పరజాలు, తెరలు, కుప్పలుగా వేసిన గుడ్డలు మొదలైనవి గూటములకు చిలుకులకు తగిలింది పెట్టకూడదు. అల్లు పెట్టుటచే, దోమలు చేరుకును నచ్చట నుండుటమను అవకాశము కల్గుచున్నది. కావున గుడ్డలను సె టైలలో పదియ చేయవలెను.

11. ఎక్కడనుండి పొగవచ్చినను దోమలను తక్కిమి వేయును. పొగ దట్టయినయెడల దోమల నణగవ్రొక్కును. దోమలను నాశము చేయుటకు, సందులను బాగుగా మూసిన యెడల, పొగ దట్టముగా వ్యాపించి దోమలను హింసచేయును. ప్రతియింటిలో సులభముగా దొరకునట్టియు ఆత్మేషము లేన ట్టియు గుగ్గిలమును భూషము వేయవచ్చును. లేనా, గంధకము, వేపాకు, పొగాకువైరాలను భూషము వేయవచ్చును.

12. వరుసజ్వరములను ఖండితముగా రానీక చేయుట కై, వారమునకు రెండుదినములు విశ్రమక 10 క్రొయిస్సులు కొయినాను, ఒక మనుష్యుడు తాను వరుసజ్వరములు కల ప్రదేశములలో నుండు పర్యంతము తీసికొవలయును. విషసం బంధములగు క్రిముల కడ విచ్చేయు యావత్తుజనులకు కొయినా యిచ్చి రోగనిముక్తుల జేయవలయును.

చికిత్స.

13. వరుసజ్వరమునకు కొయినా ఎత్తిన జ్వరధముగా నున్నది. సరియైనరీతి నిగిన ప్రమాణము నిచ్చినయెడల తప్పక జ్వరమును నివర్తిజేయును. పెద్దవాండు; జ్వరమెక్కిస్థితిలోను న్నవా, 20 క్రొయిసుల కొయినాను నిమృతాయల రసము అనుపానముతోడ తీసికో వలయును మొదటిమోతాదు తీసికొ నిన, 6 గంటలతరువాత తిరుగా 10 క్రొయిసుల మోతాగు దీసికో వలయును. ఈవిధమున, 6 మోతాదులను ముగించేవరకు తీసికో వలయును. అటుపిమ్మట సెక్మవారము పర్యంతము దిన మునకు 3 మోతు 5 క్రొయిసుల కొయినా తీసికోవలయును. ప్రతిదినము బాగుగాప్రవర్తించుట కై, విరోచన మగునట్టియం దు తీసికోవలయును.

1917 నంబ జూలై 10-న తారేఖున గుంటూరుజిల్లా ఘాటిపూడి గ్రామములో స్థాపించబడిన సెకండరీ పాఠశాలను ప్రభుత్వమువారు రిజిస్ట్రేజు చేసినారు. కమిటీవారి ప్రయత్న ములు క్రొవకాలములో సలిపినవి. సదరు పాఠశాలలోని బీద విద్యార్థుల సహాయము నెదపులివైపు కాపురస్తులు తూనుగంట పున్నయ్య శ్రేష్ఠిగారు వారి మనమని అప్రపాసన కార్యసందర్శనమున 5-0-0 ఒసంగినారు. ఈ ప్రకారము పుణ్యాత్ములందఱును సేద విద్యార్థులకు సహాయము జేయ ప్రార్థితులు—ఘాటిపూడి విలేఖరి.

వైద్యశాలల యుపయోగము:— ఒకబీదరాలు రోగి పడితయైన 18 నెలల ప్రాయముగల పసిబిడ్డను తీసికొని తన స్వగ్రామమునుండి చికిత్సకొరకు బొంబాయినగరమునకు వచ్చి నెంట్ల నే 55. తే. తే. వైద్య శాలకు వెళ్లెను. అ పు టి కి మధ్యాహ్నము 12 గంటలకుట చేరేపుగాని నేడు చికిత్సచేయజాల మని వైద్యశాలవారినిరి. ఆమె కేమియు తోచక యాబిడ్డను ఒడిలో కూర్చుండవెట్టు కొని కాలిదారిని కూర్చుండియుండగ నాబాలిక మరణించెను. పోలీసువారు విచారణచేసి అంత్యకర్మకు సెల వొసంగి రని తెలియుచున్నది.

పోర్టు సెంటుజారి గెజెటు.

ఆగష్టు 14, 1917.

రెండవ తరగతి సము రిజిస్ట్రార్లు ముగ్ధాశ్రీ సిరివెళ్ల శ్రీనివాసరావుగారు 1917 నంబ జూన్ 10 న తేదీనుండి జూలై 4 వ తేదీవరకు బళ్లారి జిల్లాలో ఆరవ తరగతి రిజిస్ట్రార్లు ఆఫ్ యష్యూరెన్సుగ పనిచేసినట్లు ఎంచుబడుదురు.

గంజాంజిల్లా 1వ తరగతి గబుడిరిజనలు మేజిస్ట్రేటు ఆర్చిబాబ్బ క్రాస్నెయిలుడవు వి.సి. ఎస్. గారును 1వ తరగతి మేజిస్ట్రేటును సైమలు సెటిలమెంటాఫీసరునగు ఆర్థు గాడ్డనుబీచి వి. సి. ఎస్. గారును స్వహస్తముతో అంగ్లభాష యందు సాక్షి. వాగ్దానమును తీసికొనవలెను.

లోకలు మునిపిలు డిపార్టుమెంటు. మోతేంగ రాజుగారు కృష్ణాజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింప బడిరి.

వి. బి. నిశ్చయవేంకటాచలం పంతులుగారు రాజరు హేంద్రవరపు పురపాలక సంఘసభ్యులుగ మరల నియోగిం చబడిరి.

రాజరు హేంద్రవరపు పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడగు సా రంగుభీమశంకర రావుగారి ఎన్నికను గవర్నరు గా గంగీకరించిరి. పెనుకొండ తాలూకాబోర్డువారు కండికేన చిక్కబా గన్న గారిని (కొత్తచెరువు కంట్లాక్తురు) ఆరంభపురపు జిల్లా బోర్డు సభ్యునిగ నెన్నుకొనిరి.

పాత్తి రామచంద్రరావుగారు కర్నూరుం తాలూకా బోర్డు వైసు ప్రెసిడెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రాయదుర్గము తాలూకాబోర్డువారు ముగ్ధాశ్రీ, ఎస్. నారాయణ రెడ్డిగారిని బళ్లారి జిల్లాబోర్డు సభ్యునిగ నెన్ను కొనిరి.

గుంటూరుతాలూకాబోర్డు వారు హరిహర పండాగారిని గంజాంజిల్లా బోర్డు సభ్యునిగ నెన్నుకొనిరి.

కాకినాడతాలూకా తాసిల్దారు మునిపి. మేకుమసేన్సు సాహేబుగారు కాకినాడ తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియ మించబడిరి.

బాపట్ల తాసిల్దారు కుప్పస్వామిశాస్త్రియారు సుబ్ర మణ్య అయ్యరుగారు ఒంగోలు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియమించబడిరి.

సత్తెనపల్లి తాసిల్దారు ఆర్. వి. చలపతిరావు పంతు లుగారు డి. పి. గుంటూరుతాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియోగించబడిరి.

బందరు తాలూకా బోర్డువారు ము. హైదరాబీ సాహె బు ఒహూరుగారిని కృష్ణాజిల్లా బోర్డు సభ్యునిగ నెన్నుకొనిరి.

రావుబహదరు కూర్మా నేకటరెడ్డి నాయుడుగారు మరల ఎలూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమించబడిరి. ఈ ప్రయోజన గద్దచేయబడినది.

కస్తూరి మాణిక్య రావుపంతులు (డి. పి) రాయబహ దరు గాగల్లమాడి లక్ష్మయ్య నాయుడుగారు ఒంగోలు తాలూకాబోర్డు వారిచే గుంటూరుజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

అద్దంకి సుబ్బారావుగారు నర్సాపురపు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియమించబడిరి.

ఎన్నగూడెం పాతశాలల సము అసిస్టాంటు ఇన్ స్పె క్టరు ఆచంట అచ్చన్న శాస్త్రిగారు ఏలూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమించబడిరి.

కాసుశేల సీతాపతి రావుగారు నెల్లూరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియమించబడిరి.

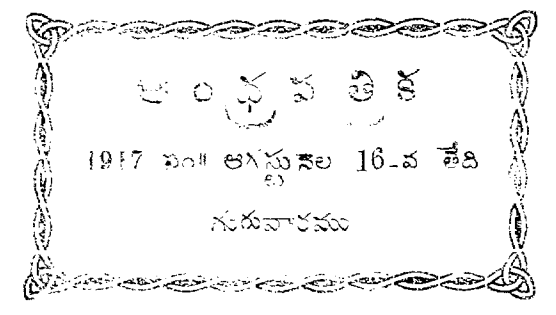
తాసిల్దారు నల్లవరపు సహ్యాసిరాజు పంతులుగారు విశాఖపట్నముజిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నిజయనగరపు తాలూకా బోర్డువారిచే నెన్నుకొనబడి.

వి. సీతారామయ్య పంతులుగారి స్థానమున డి. తాసి డ్దారు నాసిపురం బలరావుస్వామి పుగ్గాయతుగారు సార్వత్రి పురము తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమించబడిరి.

హిందూదేశపు ఆర్థికసమస్యల గూర్చి సర్ విలియము మేయరుగారు ఎక్స్ప్లెంజి బ్యాంకుల ప్రతినిధులతోను వాణిజ్య సంఘమువారితోను 14 వ తేదీన ముచ్చటించిన కలకత్తాలో నున్న పయినీరు పత్రికా విలేఖకుడు తెలుపుచున్నాడు. ఎక్స్ప్లెంజి బ్యాంకివారు హిందూదేశమునకు బంగారును దిగు మతి జేయు సందర్భమున ఇండియా కార్యదర్శిగారు విధించిన నిబంధనములను వర్ధు జేయుచుటకు ప్రయత్నించెదనని మేయ రుగారు దృఢముగా పలికిరి.

విషయానుక్రమణిక.

తూర్పుఆంధ్రకాసుండి ఒక సాక్షిలు వ్రాసినలేఖ, కలరా	
అను వాంఛి	2
ఆరోగ్య పత్రిక	3
ప్రధాన వ్యాసము	
భూపేంద్రనాథ బాసుగారి హితవచనములు	4
వాక్యము - వ్యాఖ్యలు	5
విరోధానుకూలసంగ్రహము	
విశేషతంత్రవాదము	6,7
వృత్తాంతములు	8
స్థానిక వార్తలు	9
ఇంగ్లీషు తంత్రవాదము	10,11-12, 13-14
స్వదేశీయము	15

భూపేంద్రనాథ బాసుగారి హితవచనములు.

సర్ రవీంద్రనాథ థాకూరుగారికిని, రవీంద్రనాథునికిని ఆమృతబజారు పత్రిక విభేదముగలదని వ్రాసినది. ఏలనన సర్ రవీంద్రనాథునితో బ్రాతృ భావముతో ముచ్చటించుటకు ప్రజాసామాన్యము జంకు నట. వాలము లేని రవీంద్రనాథుని రవీంద్ర బాబు అని కొగలించుకొనునట. అటులే హిందూ దేశ ప్రభుత్వ కార్యదర్శిసభలో సభ్యుడైన బాసుగారికిని, ప్రజాప్రతినిధిగ వనిచేయుచున్నట్టియు, దేశీయమహాజనసభాభిమాని యయినట్టియు బాసుగారికిని విభేదము సువ్యక్తమగుచున్నది. ఉద్యోగ భర్తమును స్వీకరించిన పిమ్మట దృక్పథమున భేదముగాన్పించుటలో వింత యెద్దియులేదు. అంతకు ముందే ప్రజాశయములపై అలసభావము మొదలై యుట వింతగ గాన్పించును. వీరు సామాన్యశాసన సభ్యులసభలో సభ్యులు. సంస్కరణవిధానము తయారుజేసి ఆంగ్ల దేశమునకు బంపిన పందొమ్మిది మంది సభ్యులలో వీరికరు. ఒకరననేల ప్రాముఖ్యునిజెప్పవచ్చును. కాంగ్రెసునందభిమానము వహించుటయే గాక, కాంగ్రెసు మహాజనసభ కధ్యక్షతవహించిన మహానీయులు. కాంగ్రెసుసభ అనేక సవత్సరములనుండియు కార్యదర్శిగారిసభ దీసివైచుట యత్యవసరమని మొరలిచుచున్నది. ప్రజాప్రతినిధిసభ్యులు బంపిన సంస్కరణ విధానములో కార్యదర్శిగారి సభను దీసివైచుట యొక ముఖ్యసంస్కరణముగ జూపబడినది. అందుకు తమ పూర్ణాంగీకారమును బాసుగారు జూపియుండిరి. అందుచే తమ వాదమునకు న్యతిరేకముగ కార్యదర్శిసభలో బాసుగారిని సభ్యునిగ నియమించుటయు, యందుకు వారంగీకరించుటయు దేశీయులలో గొందరికి వింతగనూడ దోచెను. ఆమృత బజారుపత్రిక, ఈ యుద్యోగమును బాసుగారింగీకరించుటచే తాము గోరిన సంస్కరణప్రదానమును వెనుకకు నెట్టినవారగుదురనియు, యితరమును యిట్టి సందిగ్ధసమయమున యుద్యోగిగనే యుండి, తోడి దేశీయులు సవ్యమాగ్గుముల గమ్యస్థానము త్వరలో జేరుటకు తోడ్పడుచుండుట సమంజసమనియు స్పష్టముగ చెలిపినది. అయినను సంస్కరణ విధానమును కార్యదర్శిగారిసభలో చర్చించుచున్నపుడు తా మక్కడనే యుండి, ఆచర్యలో తాము

నూడ పాల్గొని యధికారవర్గపు టభిప్రాయము హైందవాశయములపై సుముఖమగునటుల జేయగలుగుదునని బాసుగారు హిందూచియుండవచ్చును. కాని కార్యదర్శి గారి సభలో హిందూ దేశమున యధికారవర్గ సభ్యులుగ నుండి, ప్రజల యాశయములకు సానుభూతి జూపని ఐ. సి. యన్. యుద్యోగిగలే యెక్కుడు సంఖ్యగ నున్నారు. వారి యభిప్రాయములు మానసములలో స్థిరముగ నాటుకొనినవి. వాటిని సులభముగ ద్రిప్పటయన్న కష్టసాధ్యము. పోసి, నైతికబలము జూపుట కన్నను, హైందవ సభ్యులకు ప్రోత్సాహము నధికారము లేదు. అందుచే నింతవరకును కార్యదర్శిగారి సభలోని హైందవ సభ్యులకు పలుకుబడి లేక, యుద్యోగానంతరము తమ పలుకుబడి విషయమై యుత్సాహకరముగ బలుకలేదు. ఇట్టి స్థితిలో భూపేంద్రనాథ బాసుగారు వెనుకటి వారి కన్న నెక్కుడు సాయము గావింపగలడని ప్రజలకు నమ్మకము లేదు. అందుచేతనే భూపేంద్రనాథ బాసుగారి నియామకముచే జనులలో నెక్కుడు యుత్సాహము ప్రబలలేదు. మాత్రే ప్రభువుగారు హైందవసభ్యుని కార్యదర్శి సభలో నూతనముగ నియమించినపుడు హిందూ దేశమున గలిగిన యుత్సాహమునకు మేరలేకపోయెను. కాని హైందవసభ్యుల నిస్సహాయస్థితిని గమనించిన పిమ్మట, రానురాను యుత్సాహము దగ్గెను. అందుచే బాసుగారి నియామకము ప్రజలవాంఛల దృష్టిపరుప దోడ్పడలేదు. ఛార్లెసు రాబర్ట్సుగారు యుద్ధారంభమున హైందవ సమస్యలపై ఆంగ్ల దేశపు దృక్పథము మారినదని సెలవిచ్చిరి. వారు నుడివిన విధమున, దృక్పథము మారుటకు బాసుగారి నియామకము నిదర్శనమని భారతీయులకు దోచలేదు. కాని కార్యదర్శిగారి సభ నిరుపయోగమనియు దానిని దీసినైచుట ముఖ్య సంస్కరణమనియు నింతవరకు వాదించుచున్న బాసుగారికి మాత్రము, తమ నియామకముచే ప్రభుత్వపుదృక్పథముమారినటుల స్పష్టమయినది. పూర్వాచారపరులగు వంగదేశీయులు భూపేంద్రనాథ బాసుగారికి గావించిన విందు సమయమున, బాసుగారు పై విధమున నుడివియుండినటుల నేటి తంత్రీతార్తలలో గాననగును. ప్రభుత్వమువారి దృక్పథమెటులున్నను, బాసుగారికి ప్రజాశయములపై దృక్పథ మంతటితో మారినదని జెలిసికొనవచ్చును ఇందుకు గారణము ఆమృతబజారుపత్రిక నిదివరకే సూచించియున్నది. కాని తమ యుద్యోగమును స్వీకరింపక పూర్వమే యిట్టి మార్పు గలుగునని యూహించి యుండలేదు.

తోడిదేశీయులు ముచ్చందే విధమున ప్రవర్తించ వలసినదియు బాసుగారి విధమున సెలవిచ్చి యున్నారు. "హిందూ దేశము ఆంగ్ల దేశమునకు తన వాంఛలను దృఢముగను, శాంతముగను చెలుపవలయును. ఆంగ్ల దేశము వినుటకు, సిద్ధముగను, యిష్టముగ నున్నది. హిందూ దేశము తన భావిస్థితిని గూర్చి భయపడ నవసరము లేదు. గందరగోళముగా నరచుటచే వారిచేవుల మూయవచ్చు. తమ దేశీయులకు దాము జెప్పదలచిన ముఖ్యపాఠ మిదియే." బాసుగారి సలహాకు భారతీయులు కృతజ్ఞత జూపెదరనుటకు సందియము లేదు. ఏలనన, బాసుగారికి స్వయముగ చెలిసిన విషయములు హైందవ ప్రజాసామాన్యమునకు చెలియవు. హిందూ దేశీయుల మొఱలు పెడచెవిని బెట్టుబడుచున్నవని యనేకులుదలంచి నిరాశజెందుచున్నారు. అనేకవత్సరములనుండియు మొఱలు బెట్టుచున్నను, ఫలితముగాన్పించలేదని యవకులు దలంచుచున్నారు. బాసుగారివిషయమై యభయ

హస్తమిచ్చుటచే భారతీయులలో యాశలు ప్రజ్వలింప వచ్చును. హిందూ దేశీయులు తమ వాంఛలను ప్రభుత్వమువారికి సహేతుకముగను, సక్రమముగను చెలుపుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. సక్రమాందోళనము గావించుట తప్ప వేరువిధముగ ప్రవర్తించుట వ్యాయబద్ధమగు హైందవుల కిష్టము లేదు. కాని అట్టి యాందోళనము జరుగనిచ్చెదరా? ఈ ప్రశ్నకు బాసుగారు తగిన జవాబు చెప్పవలెను. ఈ విషయములు భారతీయులలో యాశాభంగమెక్కుడుగ నున్నది. సంస్కరణము లీ దినమున ప్రసాదింపుడు. లేక యనేకసంవత్సరముల పిమ్మట ప్రసాదింపుడు. ప్రజలు కోరునది తమ వాంఛలను స్పష్టముగ దొరతనమువారికి చెలుపుట కవకాశము లనొసగుటతప్ప వేరులేదు. బాసుగారుసూచించిన సంస్కరణాందోళనమునకు ప్రధానాంగములు, వాక్వాతంత్ర్యము, పత్రికాస్వాతంత్ర్యము, వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము. దేశములో నొకవంక పత్రికలు ప్రజాభిప్రాయమును సువ్యక్తముగ చెలుపుట కవకాశము లేకుండ పత్రికాశాసన మంకుశముగ నున్నది. సంగ్రహమానసరములకు శత్రువులపై నుపయోగింప నుద్దేశించినశాసనము, సక్రమాందోళన వ్యాపకమున కడ్డుదగులుచున్నది. సభ లాపబడుచున్నవి. ఉపన్యాసకులకు నోటిను లంపబడుచున్నవి. ఇట్టి విషమస్థితిలో, ప్రజాభిప్రాయమును చెలుపుట ఎటులో బాసుగారు వ్యక్తికరింప ప్రార్థితులు. అందుచే సంస్కరణ ప్రదానమునకు బూర్వము నిర్బంధశాసనముల రద్దుగావించి, ప్రజల కవకాశము లొసగుట యవసరము. బాసుగారు, తమ నూతనోద్యోగమున తమ పలుకుబడి సంతను యుపయోగించి, నిర్బంధశాసనముల రద్దుగావించజేసి, తాము గోరిన సంస్కరణవిధాన మములు లోనికి వచ్చునటుల ప్రయత్నము గావించి ఫలము గాంచినయెడల, స్వదేశీయుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగురు రనుటకు సందియము లేదు.

హైందవ సంఘమువారిచే సన్మానింపబడిన సమయమున బాసుగారు ప్రజాప్రతినిధులు గోరిన సంస్కరణములు ఫలప్రద మగుటకు తమ యావచ్చుని వినియోగించెదమని సెలవిచ్చియుండిరి. వీరి ప్రయత్న ఫలిత మెటులుండునో జెప్పజాలము గాని, వీరి నిశ్చయము ప్రజలకు సంతసము గొలుపక మానదు. బాసుగారు, హైందవనాయకులు ఆంగ్లదేశమునకు వెంటనే వెడలుట యవసరమని నివేదించిరి. ఈ విషయమై యంతవరకును తగిన శ్రద్ధ జూపబడలేదు. ఆంగ్లదేశ మిప్పుడు స్వాతంత్ర్య ఛాతావరణముతో విండియున్నది. ఇట్టి యనుకూల సమయమున హైందవనాయకులు భారతీయుల వాంఛలను బ్రతిఘట ప్రజలకు సహేతుకముగను తృప్తికరముగను నివేదించినయెడల కార్యసాఫల్యత గాంచవచ్చును. ప్రజానాయకులకు, బాసుగారు ఇంగ్లండులో తగిన సాయము జేసెదరని యూహింపవచ్చును. అందుచే ప్రజానాయకులు త్వరలో మేల్కొని, ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలుట యవసరము.

ఆంగ్లోద్యమము : పెంట్లెండు ప్రభువుగారు.

పెంట్లెండు ప్రభువుగారి యుద్యోగదళలో యశాంతి కొంత హెచ్చినను, ఆంగ్లోద్యమవాంఛలు పెంట్లెండు ప్రభువుగారిచే కొన్ని తృప్తిపరుపబడుచున్నవి. ఆంధ్రమహాజనసభా తీర్మానములు గొన్ని సఫలత గాంచుచున్నవి. ఆంధ్రరాష్ట్రమున రాణ్యహేంద్రవరమున శ్రయినింగుక శాశాల పునరుద్ధరింపబడినది. దత్తమండలములలో ప్రభుత్వశాశాలయొకటి స్థాపింపబడి దత్తమండలముల ఉన్నత

విద్యాభివృద్ధికి దోడ్పడుచున్నది. విశాఖపట్టణమున నాకాశ్రయము నిర్మింపబడుటకు నిశ్చయింపబడినది. ధవళేశ్వరమున యింజనీరింగు పనివారలకు శిక్షానాసగుట కవకాశములు గల్పింపబడుచున్నవి. వీటికి దోడు విశాఖపట్టణమున ఇంజనీరింగు కళాశాల, వ్యవసాయకళాశాల, వైద్యకళాశాలలు స్థాపించుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. విశాఖపట్టణమున జనరలు ఆస్పత్రి నిర్మింపబడును. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపింపవలయునని గౌరవనీయులగు భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారు పునపాదించినపుడు, పెంట్లెండు ప్రభువుగారు తమ సానుభూతిని జూపుచు, నిండుకు తగినన్ని కళాశాలల స్థాపించుట యవసరమని నెల విచ్చిరి. అందుకు దగినటుల, కళాశాలల స్థాపింప ప్రభుత్వమువారు, ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ కళాశాలలకు దోడుగ, ఆంధ్రదేశీయతనము లలో నున్న యున్నతపాఠశాలలను కళాశాలల గను, రెండవతరగతి కళాశాలలను మొదటి తరగతి కళాశాలలగను మార్చినచో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము త్వరలో ఫలింపగలదు. అందుచే ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయస్థాపనమునకై ప్రభుత్వపువారి యత్నములకు ప్రజలు తోడ్పడుట ముఖ్యవసరము. అట్టితరీ, విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనము త్వరలో నెరవేరవచ్చును. నేటి తంత్రీవార్తలలో విశాఖపట్టణవైద్యాలయమున నేత్రవ్యాధిని నయము జేయుటకు త్వరలో నేర్పాటులు గావింపబడునని దెలియజేయబడినది. అందుచే ఆంధ్రు ల్లిట్టి వ్యాధుల గుదుర్చుకొనుటకై జెన్నపురి రానవసరమికమింప నుండదు. పెంట్లెండు ప్రభువుగారి పరిపాలనములో, ఆంధ్రుల యాశయములు ఫలప్రాప్తి గాంచుననుటకు సూచనలు గన్పట్టుచున్నవి. పెంట్లెండు ప్రభువుగారి పరిపాలనాకాలపరిమితి గూడ వృద్ధి గావింపబడినందున, ఆంధ్రులు వెనుకంజవేయక తమవాంఛలను ప్రభుత్వము వారికి దెలుపుచుండుట లాభకరము. ఆంధ్రుల కష్టనిష్ఠురములకు పరమాధమగు ఆంధ్రరాష్ట్రము గూర్చి నీ తరుణమున ఆంధ్రనాయకులు నిరంతరముగ కృషి సలుపుట ధర్మము. ఆంధ్రమహాజన స్థాయి సంఘసభ్యులు ఎక్కుడుగ చలనము జూపవలసిన తరుణమాసమునయినది. రాజమహేంద్రవరమున గూడనున్న సభలో, ఆంధ్రమహాజనోపసంఘసభ్యులకు గొన్ని కర్తవ్యములను బుచ్చి యిచ్చి, నాటికి వారిని శాశ్వతులుగ జేసివగాని ఆంధ్రోద్యమము సత్వరాభివృద్ధి జేదజాలదు. ఆంధ్రనాయకులు మేల్కొని ప్రస్తుత యవకాశము నుపయోగించెదరని విశ్వసింపుచున్నారము.

బ్రహ్మపుర స్వరాజ్యసమితి

గతమాసమున 14 వ తేదీన, లండను ఎలక్ట్రీక్ సినిమా కంపెనీవారు బ్రహ్మపుర స్వరాజ్య సమితికొరకు యొక ప్రదర్శనము గావించిరట. ఆ ప్రదర్శనమునకు స్వరాజ్యసమితిసభ్యులు కొందరు ఆంగ్లోద్యోగీయుల మోసపుచ్చి, ఆ ప్రదర్శనపు రాబడి అవారోగ్యనైకుల కంపబడునని నానికి దెలిపి, ధనము వసూలుచేసిరని యొకవదంతి గలిగినది. ఈవదంతి నాధారము చేసికొని పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుగారు స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శిని బిలువనంపి, అందలి సభ్యులు ఆంగ్లోద్యోగీయుల మోసపుచ్చిరనియు, నందులో ఇంజనీయరు ఎల్. హెచ్. గ్రెగోగారిని గూడ మోసపుచ్చిరనియు తెలియుచున్నందున తాము విచారించి 30-7-17వ తేదీన దెలిపెదమని జెప్పిరట గాని, యీ తేదీన దెలుపలేదట. అటుపిమ్మట గ్రెగోగారిని కార్యదర్శిగారడగగా, అందుకు వారు తమ కాసంగతి తెలియదని

వ్రాత మూలకముగ దెలిపిరి. ఈ యుత్తరమును బంపుచూ, స్వరాజ్యసభ్యులపై మోపబడిన యపనింద నిరాధారమని పోలీసు యిన్ స్పెక్టరు గారికి కార్యదర్శిగారు వ్రాసిరి. ఇంతవరకును జవాబు రాలేదట.

సమాజ కార్యదర్శిగారు యున్నత విద్యాధికులు. అవనింద మోపబడిన సభ్యులలో వరాహగిరి జోగయ్యగారి కుమారులగు వరాహగిరి వెంకటగిరి బారిష్టరుగారు గూడ గలరు. అందుచే, తగిన విచారణ గావింపకుండ విద్యాధికులపై యపనిందల మోపుట పాడిగాను. ఇట్టి యనవసరమగు కలవరములు జరింపకుండ జూచుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రాధితులు.

ఏలూరు మ్యూనిసిపాలిటీ

ఏలూరు మ్యూనిసిపలు సంఘమున సభ్యుల సంఖ్య 16 నుండి 18 వరకు వృద్ధిచేయబడెను. అందులో 6 గురు ప్రభుత్వమువారిచే నియమితులు. 12 మంది నియోజకులు. 28 సభలు 1916-17 సంవత్సరమున జరిగినవి. అందులో రెండు సభలు మాత్రము నియమితసంఖ్య రాక నిలుపబడినవి. హాజరయిన సభ్యుల సంఖ్య గతవత్సరము కన్న కొంతవృద్ధిని జూపినది. ఆదాయము రు.254681-14-5లు వ్యయము రు. 211349-1-0లు మరణముల సంఖ్య వృద్ధియైనది. ఇందుకు కలరా వ్యాధి యే కారణమని దెలుపబడినది. ఇందుకు శుభ్రమగు నీటిని సప్లయిచేయుట యవసరము. కృష్ణకాలువ నీరు ఆరోగ్యకరము గాదని అస్పెంటు సర్జనుగారు దెలుపుచున్నారు. మరుగుదొడ్లు తగినన్ని లేక, యనారోగ్యము హెచ్చినదని తెలుపబడినది. సర్కారుస్థలమును ప్రజల ఆక్రమించుచున్నటుల రీసర్వేమూలకమున దెలిసినది. ఇందుకు మ్యూనిసిపలుసంఘమువారు శ్రద్ధతీసికొన ప్రభుత్వము వారు కోరుచున్నారు. రోడ్లు, త్రుప్తికరముగ నున్నవి. పన్నులు బాగుగ వసూలు గావింపబడినవి. సభ్యులందరును నైకమత్యముతో బనిచేసిరి. నీటిసప్లయ జేయుటకు బనులు ప్రారంభింపబడినవి. డిసెంబరు నెలకు పూర్తియగునట. మ్యూనిసిపలు సంఘాభివృద్ధికి సంఘాధ్యక్షులగు రావుబహద్దూరు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి సామర్థ్యము కారణమని వేరుగ జెప్పనక్కరలేదు. అభివృద్ధిని జూపుచున్న యీ సంఘమునకు యధ్యక్షు నెన్నికొను యధికారము త్వరలో ప్రసాదించుట యవసరమని ప్రభుత్వము వారిని గోరుచున్నారము.

స్థానిక వార్తలు

బిసెంటుమ్మ శిలావిగ్రహనిధి:—ఈనిధికి 14-8-1917 వ తేదీ నాటికి రు.820-9-0 లు చేరినవి.

మోరీసు తపాలు:—ఈనెల 18 వ తేదీ సాయం కాలము 5-25 ని. కు ఈ తపాలు చెన్నపురి జనరలు పోస్టాఫీసులో కట్టినయబడును.

బ్రహ్మసమాజపు ఉచిత పఠశాలయము:—ఈపఠశాలయముయొక్క పోషణమునకు ఆంధ్రపత్రికాధిపతులగు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నెల ౧కి 10-0-0 రూపాయలొసంగెదమని వాగ్దానము జేసి.

బిసెంటుగారి విమోచనమునకు భజన:—గోవిందప్పనాయక వీధి 100 వ గృహమున నేడు (16-8-17) రాత్రి 8 గంటలు మొదలు 12 గంటలవరకును బిసెంటుమ్మ ఆరండేలు వాడియాగార్లు మున్నగువారి నిష్పంధవిమోచనమునకు భజనజనపబడినది శ్రీభగవదుపాసనాసభ ఎస్. సుందరేశముగారు న్యాయండియా పత్రికకు వ్రాసిరి.

కలరా, మన్యపుజ్వరము:—రావుసాదాక్షరు యు. రామరావుగారు వీనిని గూర్చి వ్రాసిన గ్రములు ఇంగ్లీషు, అరవము, తెలుగు భాషలలో ముద్రింపబడినవి. ఇపుడీవ్యాధులు చెన్నపురిలో తలచూపుచున్నవి గాన ఈ గ్రంథము లుచితముగా తంబు పెట్టివీధి 323 వ గృహమున పంచిపెట్టబడునని రావుసాహెబుగారు ప్రకటించిరి.

పోలీసు బహుమతులు:—దక్షిణ ఆర్కాట జిల్లాలో మాలియ గాటె అను గ్రామమున బరిపోట చేసిన దొంగలను బహు శేష్యులను, ఉపాయములతోను బట్టుకొనినందులకు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు అనంతగారికి రు.5 లును ధర్మలింగ పండిచూచి అను సతనికి 25 రూ లును బహుమతిగ నిచ్చుటకు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారు అంగీకరించిరి.

చెన్నపురి మరణముల సంఖ్య:—ఈ నెల 11 వ తేదీతో సంతమగు వారమున వెనుకటి వారమునందు కంటే మరణముల సంఖ్య అధికముగ నుండెను. అందు కలరా వ్యాధిచే మరణించిన వారి కంటే అతీర్తి వ్యాధిచే మరణించిన వారి సంఖ్య అధికముగ నుండినట్లు తెలియుచున్నది. గత వారమున కలరావలన 15 గురు మరణించిరి. ఈవారమున పదియం మాత్రమే మరణించిరి. అతీర్తి వలన గతవారమున 49 గురున ఈ వారమున 58 మందియు మృత్యువొందిరి.

కయ్యము:—బాట్టిటవున, చినతంబి వీధియంద నివసించుచుండిన మేదరవాండ్ర వుటుంబములలో నొక కుటుంబమువారికి తగవుటలు కలిగెను. గత సోమవారము రాత్రి సుమారు 10 గంటల వేళప్పుడు మునిస్వామి అను నతడు తనభార్యను కొట్టెను. ఆమెనవతి తల్లి తనకుమార్తె సహాయము కొఱకు తనకుమారులను బంపెను. వారు మునిస్వామిని పట్టుకొని గట్టిగకొట్టి వానిని గాయపరచిరి. ఇంతలో పోలీసువారు వచ్చి మునిస్వామిని వైద్యశాలకు తీసికొనిపోయిరి. అప్పదమ్మలలో నిద్దరిని పట్టుకొనిరి గాని మూడవవాడు పోపోయెను.

సారాష్ట్ర బ్రాహ్మణుల సభ:—గతసారై 27-వ తేదీ: మధురానగరపు సారాష్ట్ర పాఠశాలా చుండిననునకు శంఖుస్థాపనముచేయు సమయమున సర్ ఆల్బెర్ట్ డాక్టర్ గారు సారాష్ట్రులు బ్రాహ్మణేతర జాతులవారిలో చేరినవారికి తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించిరి. గతసోమవారము మధ్యాహ్నమున నాగస్వామి అయ్యగారి ఆగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద చెన్నపురిసారాష్ట్ర బ్రాహ్మణులందరును నొకసభ గావించిరి.

సర్ కాడ్జ్యూగారు చెప్పినదానిని ఆక్షేపించుచు, అట్టి అభిప్రాయములను వారు సవరించుకొన వలెనని వారికి దెలిపి. పరమటకు కీర్త్యానించిరి.

న్యాయండియా పత్రిక. ధరావతురు దొరితనమువారు మరల వశపరచుకొనుట.

న్యాయండియా పత్రికలో ప్రకటింపబడిన ఈదిగువ వ్యాసములు ఇండియాపత్రికా కాసనము 4 (1) శక్తును క్రిందికి వచ్చుటచే పండరినాథ కాశీనాథ తిలొంగు గారు 20-6-1917వ తేదీని కట్టిన ధరావతు సామ్మరు 2000 ను వశపరచుకొనబడెనని చెన్నపురి దొరతనమువారు ఈనెల 11 వ తేదీని ఉదకమండలమునుండి ఉత్తరపున ప్రకటించిరి. న్యాయండియా పత్రిక ప్రతు లెవట కనబడినను వశపరచుకొనబడునని గూడ ప్రకటించిరి.

ఆక్షేపింపబడిన వ్యాసములు

సంఖ్య	శీర్షిక	తేదీ
1	రిసంగము - (పునరుజ్జీవము)	21-6-1917
2	అమెరికా - హిందూదేశము	4-7-1917
3	భంబల్లేరుగారి యబాధ్యత	6-7-1917
4	హోమురూలువాని నిత్యప్రాధాన్యము	12-7-1917
5	ప్రస్తుతి కరిగివిధాన ప్రారంభము	12-7-1917
6	నాయకులను చేయుట	13-7-1917
7	బ్రతికియైన మృతికొనియైన: నిర్బంధ వాస ఫలితము	25-7-1917

మరణములు:—తిరువాణ్మాగూరు సంస్థానాధీశులకు కార్యదర్శిగ నుండిన ఎస్. నారాయణ పిళ్ళేగారు గత.మంగళ వారమున ఆకస్మికముగ మరణించిరి.

బ్రిటిషు పామహాసంగమము

బ్రిటిషు పామహాసంగమము - సామర్థ్యము నూలుమడుగులు హెచ్చుట

సామహాసంగమము:— బ్రిటిషు కార్మికవర్గమునకు నాయకులుగ హెండర్సనుగారు వెల్లమందుట

అమెరికా ఇంజనీరు సేన:— లండనునగరమున గొప్ప వీడ్కోలుపు

(రైటును వీక్షన్.)

ఇంగ్లండు

హెండర్సనుగారు శ్రమినిధులకు

నాయకులుగ నుండుట.

స్ట్రాక్ హోము సమావేశమునకు ప్రతినిధులకు వెర్లగ హెండర్సనుగారిని బ్రిటిషు కార్మిక వాడుల కార్మినిర్వాహక సంఘమువారు ఎన్నుకొనిరి.

గీర్వాణగారి సందర్శనము

లండను, ఆగష్టు 14:— గీర్వాణగారు తాను కయిజరు గాని సందర్శించుటను గూర్చి యింకను కొన్ని సంగతుల తెలియ బరచుచున్నారు. ఆ సందర్శనమున జలాంతర్గాముల పనిని గూర్చి కొంత దృష్ట జరిగెను. జలాంతర్గామి యుపయోగములన్నిటిని బడవనియు, అంతర్జాతీయ వ్యాపారమునకు లెక్క మీద నుండజాల వనియు కయిజరుగారు చెప్పిరి. శత్రువుల వాతావరణము చేయు వారిని తమకు నష్టములు గలిగి వచ్చని ఫిర్యాదు చేయుట కవకాశము లేదనచు వెర్లగ హాల్వెస్టు గారు రండుల నేకీభరించెను.

అమెరికా ఇంజనీరు పటాలములు

లండను, ఆగష్టు 15:— నేటిదినమున వెల్లమందువద్ద వనేకవందల ఇంజనీరు పటాలములు గుంపులు గుంపులుగ గూడిరి. అమెరికా సయంత్రాహముల పతాకములును, యూనియను జాకు పతాకములును ఎచ్చట కాచినను గన్పించుచుండెను. చక్రవర్తియు చక్రవర్తియు వచ్చుచుండగా బకింగ్ హాము కోటవద్ద కొంగులు గాల్చుచుండెను. పేజిగారిని జూచి అమెరికా గొయబాసులు అట్లనె ఖరంగుల గాల్చిరి. వైటుహామ్బర్గూ పోవుచుండు నుత్సమును సందర్శించు నిమిత్తము చుంతులసభ కొంతసే పాపివేయబడెను.

మేజరు కార్పెంటర్ ప్రామోషను.

లండను, ఆగష్టు 15:— మెసపాటామియాలోని వైద్య శాస్త్రముల వ్యక్తికిరించిన మేజరు కార్పెంటర్ గారికి తెట్టె నెంట్లు కర్మలు పదివ యొసగబడెనని మాంట్రేలుగారు నేటి దినము ప్రజలసభలో తెలియజేసిరి.

యహాసాకాదళము

లండను, ఆగష్టు 15:— వాకాదళముయొక్క ఆయుధ సామగ్రి కాచిన వార్తలగు నిర్విజృంభణ చున్నాడు. ఆయుధ సామగ్రి అపరిమితముగ వున్నది. యుద్ధమునందైన సమయముకంటె 100 రెట్లు ఎక్కువ అధికృతి కలిగి యున్నది. జట్టుండు యుద్ధమునాటికంటె 50 రెట్లు ఎక్కువ బలకరముగ వున్నదని వైట్సు పత్రికగా వ్రాయబడినది.

ప్రాము

పరామిమూలములు ఆయుధములుగ

నుపయోగ బడుట.

నెంటుక్వీంట్లనునకు వాయవ్యమున నున్న కందకములలో ఆగష్టు 10-11 తేదీలన 36 గంటలవరకు శత్రువుల పదాతులు పోరునట్లనెను. పరామి విమానములు వీనితో పోరాల్చుటయు నన్నిటినినురుమాడినవి. పరామి విమానములు ఆయుధములకంటె ఎక్కువగ వినియోగించిననని పరామివారి ప్రధానకార్యాలయము నున్న రూటరు విలేజుకును తెలుపుచున్నాడు. పాయెలుగ్రామమునకు తూర్పు రాత్రి శత్రువులు దొమ్మి సల్పి 600 గజములవరకు వ్యాపించియున్న ముందు పంక్తి వశము జేసికొనగలిగె. 11 వ తేదీని చిట్టచివరకు ప్రతియుద్ధ

ముల మెనర్సి శత్రువులను వెడలగొట్టితిమి. ఈ యుద్ధము జరుగు కాలమునందంతటను పరామివారి విమానములు క్రిందకు, మీదకెగురుచు కందకములపై షేల్లుల వర్షమును గురిపించెను. మేము ప్రతియుద్ధము లొక్కప్పుడు కాలమున గొప్ప విమానములు శత్రువులను ముట్టడించి అందరకును ఆచ్చెరు వగునట్లు కాల్బులములతో పోరెను. విమానములన్నియు గుండలతో తూట్టుపడి రణముఖమునుండి మరలి వచ్చినవి. సోమి యుద్ధము నాటినుండి మావైమానికులపదాతులతో సహకారముగ పనిచేయునానే యున్నాడు. ఇదొక కొత్తసంగతి కాదు. కాని విశేష మేమన:— ఇంత గొప్పసంఖ్య గల వైమానికులు ఇంత నిదానముగ మాచీమఖమున ఇనివరలో పోరి ఎటుంగరు. భూయద్ధమందు ఇట్లుపోరి యుండలేదు. కందకములలో నున్న జర్మనులుతో పోరుచు పరామివారికి యుద్ధముయొక్క అభివృద్ధిని అప్పటికప్పుడే వైమానికులు తెలియజేయు చుండిరి.

జర్మనుల యుద్ధ కవచములను

వైద్యములు వివరించుకొనుట.

లండను, ఆగష్టు 14:— ఇటీవలి యుద్ధమందు జర్మనుల యుద్ధకవచములు మాచే, జిక్కినవి. ఈకవచములు ధరించుటకు చాల బరువుగ నుండుటచేతను భూమియంతయు బురదగ నుండుట చేతను జర్మను వైద్యులు వీనిని ధరించుటకు సంగట పడుచున్నారని మాచే జిక్కిన వైద్యులు తెలుపుచున్నారు. ఒక్కొక్క చోట కవచధారులగు కొంతవందల జర్మను వైద్యులు బురదలో తగులుకొని దిగబడి కనిపించుటయు లేదు.

జర్మనుల సరఫరాలకు రాకపోకలకు

చిక్కు గలుగుట.

లండను, ఆగష్టు 14:— ఇటీవల హెండర్సనుగారు ముఖ్యముగ గుర్తించవలసిన విషయము మాశత్రువులదళముల ప్రతియుద్ధము. రాకపోకలకు సరఫరాలకు వీలులేకుండుటచే షేల్లులను జర్మనులు బరుజాల చుట్టు ప్రోగుజేసిరి. ఫిరంగులు చాలవరకు ఉపయోగకరముగ లేవు. జర్మనులు వస్తుసమృద్ధి తక్కువగుటచే చాల పరితపించుచున్నారని ఒక నిలేఖకుడు తెలుపుచున్నాడు.

బ్రిటిషుస్థానములు అభివృద్ధిచొందుట.

శత్రుముట్టడులు నివలరుగుట.

లండను, ఆగష్టు 14:— ఫిల్లుహార్స్ లు సర్వదగ్గను పోగుగారిట్లు నేటిరాత్రి ప్రకటించిరి:— వెల్లమ హోతుకు తూర్పు శత్రువుల ముట్టడిని మా వెర్ల ఫిరంగులను, తుపాకులను ప్రయోగించి ప్రతిహతము జేసితిమి. స్ట్రీనుబీతుకు దక్షిణ భాగమున మా స్థానములను బలపరచుకొంటిమి. వేవైకెతుకు ప్రాద్దీప్తున రెండుమారులు శత్రువులు దొమ్మిచేతు ప్రయత్నించిరి. వారిని తక్షణమే వెడలగొట్టితిమి తీవ్రముగ పోరి పోర్చుగీసువారు న్యూఛాఫ్టెలు తూర్పు శత్రువుల దొమ్మిని ప్రతిహతము జేసిరి. శత్రువులెంత యుక్తితోపోరినను మా వైమానికులు చాలదూరమునుండి శత్రుస్థానములను సమీపించి వారిపై బాంబులను బరపి శత్రు కాల్బులములపై మరఫిరంగులను ప్రయోగించిరి. 7 శత్రు విమానములను నేలగూల్చితిమి. 4 విమానములను క్రిందకు బారదోలితిమి. మా విమానములు రెండు కాన్పించుటలేదు.

బ్రిటిషువారి సమాచారము.

లండను, ఆగష్టు 15:— బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. ప్రాతఃకాలమున తెన్నునుండిబాసుకు ఈ కార్యముగ నున్న బోయి హూజ సరిహద్దులవద్దగ

వాయవ్యములగ గొప్ప రణరంగమున మేము తలపడితిమి. ప్రతిహతము మొదటిపంక్తిని వశము జేసికొంటిమి. మేము తృప్తికరముగ ముందుకేగుచున్నారము. సి. టి. స్ట్రీజరీకు తూర్పున శత్రువులప్రతియుద్ధమును సంపూర్ణముగ ప్రతిహతము గావించితిమి. బిక్స్ ఫూటుకు వాయవ్యముగ పరామివారుకొన్ని స్థానములను గైకొనిరి. క్లిఫ్ బిల్లీ నీకుకు తూర్పున శత్రుదాడులను పారదోలితిమి. వాతావరణము ప్రతిహతముగ నున్నది.

శత్రుముట్టడి ప్రతిహతముగుట

లండను, ఆగష్టు 14:— పరామివారు నేటి మధ్యాహ్నము

మిట్లు ప్రకటించిరి:— తెల్లయములో డిక్సీమూడురస్తాకు పడమరగ కొన్ని స్థానములను గైకొంటిమి. మ్యూనుసి కిరు ప్రక్కలను రాత్రివేళ ఫిరంగులయుద్ధము తీవ్రముగ జరుగుచుండెను. 304 వ కొండకు పడమరగ శత్రువులు ముట్టడి సల్పిరి. కాని దానిని ప్రతిహత మొనర్చితిమి.

హవ్యా

రుష్యా, యుద్ధము.

పాట్రోగ్రాడు, ఆగష్టు 14:— జార్జి చక్రవర్తిగారి సందేశమునకు ప్రత్యుత్తరముగ కెర్సెన్కొగారిటుల ప్రత్యుత్తర మొసరిరి.— తాత్కాలిక దొరతనమువారి తరపునను, రుష్యా ప్రజల తరపునను నార్దరసంవత్సరపు యుద్ధపు టారంభదినమున తమరు దయాశూన్యముగ నంపిరి సందేశమునకు వాక్యశబ్దము నేను వెల్లడించుచున్నాను. ప్రస్తుతి విషయస్థితి తలగడచుటకును, అధికార బలముపై న్యాయబలమును స్థాపించు నిమిత్తమిన్ని జాతులంతటి మహా కష్టనష్టముల కొర్చి చేయుచున్న పనికి తగినట్లుగ యుద్ధమును సాంతముగ నొనరించుటకు రుష్యుల ప్రజ లావశ్యకమగు సంకటి కత్తితో పోరునలిపెదరని నేను నమ్ముచున్నాను.

రుషేనియనుల అవస్థానందము

లండను, ఆగష్టు 14:— రుష్యులు అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. రుష్యులు దళములు తమ ప్రతి ఆకస్మాదన యుద్ధముల విదనావక స్థానగ్రామము నాక్రమించి గ్రోడ్జిప్కి నైబులిగనుండు శిఖరములనుండి శత్రువుల గించిరి. ఆకస్మాదన సుభివృద్ధి మొనరుచున్నది. పోర్చుగీషుల యందును, మాక్సిమెనీ ప్రాంతమునందును రుష్యులు రుషేనియను పటాలములు శత్రు ముద్దముల నోడించి వారిని తరిమి వేసినవి.

జర్మనీ; పోలాండులు

లండను, ఆగష్టు 14:— నన్నురగిన తావునుండి రైటు గారి క్రింది సమాచారము తెలిసికొనిరి. పోలుల వైస్మాధికారి ఫిల్లుడిస్కిగారు పట్టుకొనబడినందువలన గలిగిన నత్యంతాసంతృప్తిస్థితిని గూర్చియు, పోలుల వైస్యములో జేర్చుకొను ప్రయత్నములు పరాజయ మొందుట వలనను జర్మనులు చాల ఆంక్షోశనము మొనరుచున్నారు. 6000 మంది పోలీసు వైనికులలో రాజధాని ప్రమాణమును గైకొనిన వారు ఈటికి 15 రు చొప్పున కంటె కట్టుకగా నున్నారు.

రషియావారి సమాచారము.

లండను, ఆగష్టు 15:— రషియా వాయవ్యాద లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి:— ఓక్కాకు పడమరగ శత్రువులు ఒక కొండను వశముచేసికొనిరి. కాసినులోయలో రుషేనియనులు శత్రువుల ప్రతియుద్ధమును ప్రతిహతము గావించిరి. పోస్కానీలో నిన్నటిరోజున శత్రువులు ముట్టడి జరుపలేదు. మేము ప్రతియుద్ధ మొనర్చి క్రెకుఫీనీలో, మాకందకములలో ప్రవేశించిన శత్రువులను పారదోలితిమి.

అమెరికా

అమెరికా కార్మిక వాడుల నైఖిరి

లండను, ఆగష్టు 14:— అమెరికా కార్మిక సంఘాధ్యక్షుడగు గోంఫర్నగారు హ్యూలెలకు విల్సనుగారి కిట్లు కంటి నంపిరి:— స్ట్రాక్ హోము సమావేశమునకు అమెరికా కార్మిక వాడుల ప్రతిభలు పోజాలరు. ప్రజా ప్రభుత్వమునకు కాశ్యోత కాంతికిని భంగకరమని ఎంచి వీరిట్లు నిశ్చయించుకొనిరి. ప్రస్తుతము ఇతరపనులచే యున్న టెడ్డు ప్లేటుస్సు నదలిపోవుటకు వీలులేనందున హ్యూలెలకు విల్సనుగారికి తాము గాలేమని గోంఫర్నగారు తెలియజేసిరి.

వీనా

జర్మను వ్యాధిగ్రస్తులను నుగిదిరములను వేలంపాడుట

హంకాంగు, ఆగష్టు 14:—జర్మను వ్యాధిగ్రస్తులను నుగిదిరములను వేలంపాడుట. సుగుణాలు చాటుట 885090 ఖోలరులకు విక్రయించబడినది.

చైనావా ర్మ్యాధిగ్రస్తులను బోడల బట్టుకొనుట

హంకాంగు, ఆగష్టు 15:—చైనా నావికాధికారులు మూడు ఆస్త్రియను వర్తకవాకలను శాశ్వతమున బట్టుకొనిరి. అట్లగుట లేనియు జరుగలేదు. ఓడలలోనియు వస్తువులు గలగలేదు. ఇవివరకు 18,000 టన్నులబరువును పట్టు ఆస్త్రియాన, జర్మను ఓడలు పట్టుకొనబడియును.

బెనియము

జర్మనుల మాన్యము.

లండను, ఆగష్టు 11:—బెనియను వీరును వారురెం బ్రెగ్మను గారికి ఇటీవల జర్మను లొంగిపోయినందున మరల వారి కార్యమును వేయి నిధుల జాతుచున్నది. అతడు వేగు నడపుచున్నాడని నెడ్యోలునులతో: కాల్లను చేతులను విగియగట్టి వీధుల వెంటి యాడుకొని పోయి పిమ్మట వారికిన భుషాకితో కాల్చి చంపిరి. అతనికి కాపురలగ నుండు వారి లతనియెడల నురియు మాన్యముతో సంచరించి ముఖముపై నుమిసిరి. వాను రెంబ్రెగ్మనుగారు మిక్కిలి భైర్యముగ నుండి ఈ యంశముల గూర్చి యే మాత్రమును కిర్యాదుచేయ నూహించెడిది.

స్పెయిను

మాడ్రిడులో కల్లోలములు.

మాడ్రిడు, ఆగష్టు 14:—దేశాంతరంగిక మంత్రి యిట్లు చెప్పచున్నాడు. నగరమున ననేక ప్రదేశములలో కల్లోలములు జరిగెను. వైనికులు తీవ్రముగ వానినడచి నేసిరి. రాజీనామా యుద్ధపులంతక పాటింపబడకుండుట వలన కఠినపు టుత్తరువులను వైనికాధికారిగా గొనగిరి. బిల్వా యోలో పను లాపివేయబడుచున్నవనియు, ఉత్తర ప్రభుత్వముల కవాంతరములు గలుగుచున్నవనియు, తెలియుచున్నది. వైనికోపనాగములవలన గల్గెలము లభిచివేయబడెను. ప్రధాని ఇట్లు పలికెను “కోరికల జేరియు గోరకట్టియు, దొంతరమును మార్చివేయవలయు నను రాజకీయ దౌర్జన్యము లేనట్టియు ఆరాజకోద్యమము ప్రబలుచున్నది. దానితో మనము పోరాడ నలసియున్నది.”

జనరలు బ్రూసిలాపుగారి ఏనుకొలుపు వార్త.

వెట్రోగ్రాను, ఆగష్టు 14:—ఏనుకొలుపు వార్త యందు జనరలు బ్రూసిలాపుగారి ఓట్లు వ్రాసిరి:—వైనికుల తోనే నిలిచిపోవుటకు నేను ఇచ్చగించి యుండియుండును రషియాకు యుద్ధ స్వాతంత్ర్యమును సౌఖ్యము రాగలదు.

నేటి వాతావరణస్థితి:—అంతటను వాయుభారము తగ్గినది.

బంగాళాఖాతపు ఈశాన్యభాగమునందు విశేషముగా తగ్గినది. వాయుచలనము విశేషముగా మందగించినది. ఈయనయము అందహానుదీపులలోని పోర్టుజ్జేరు పునరుండును, ఒరిస్సాతీరమందలి గోపాలపురియందును, కాకినాడ, కొచ్చి, కల్లికోట, కార్వార్, కోయంబుత్తూరు, నేలములయందు వాయువునందు చలనము గన్పట్టలేదు. వాల్తేరునందు అగ్నేయముగను, తిక్కినదోట్ట వాయువ్యముగ నైతను పల్చియును నైతను వాయువు వీచుచున్నది. ఉత్తరసగ్గాయలందును కూర్పు తీరమునందును, దక్షిణసంధ్యలములందును ఉష్ణము ఎక్కువయ్యెడిది. నిష్పక్షిడియు అత్యధికోష్ణము. నెల్లూరునందుండినది. అచ్చట 98 డిగ్రీల యుష్ణముండెను. ఇతరప్రదేశములందు 94½ డిగ్రీల కధికముగా నెచ్చటను లేదు. కాకినాడ, చెన్నపురి, బందరులయందు 92 డిగ్రీలుండెను. గుంటూరు, బళ్లారి, కర్నూలు కడపలందు 91, 93 డిగ్రీలును, నాగపట్నం, అనంతపురం, పుదుకొటలయందు 90 డిగ్రీలునుండెను. వాల్తేరు, హైదరాబాదు, నెల్లూరు, నేలం, తిరుచనాపల్లెలయందు 88 నుండి 89 డిగ్రీలవఱకుండెను. తిక్కినచోట్ల 87 డిగ్రీలకు తక్కువయుష్ణముండెను. కర్ణాటకము నందును తూర్పుతీరమునందును వాయువునందొత్త అధికముగనే యున్నది. పల్చిచిత్తీరు దక్షిణసంధ్యలములు, కర్ణాటకములందు మేఘములు దట్టముగా నున్నవి. ఉత్తర సగ్గాయలందును నెల్లూరు చెన్నపురులందును మేఘములు చాలవఱకు తగ్గినవి. కాకినాడ, బందరు, గూడలూరు, అనంతపురం లందు అత్యల్పముగ వర్షించినది. అత్యధిక వర్షము నెల్లూరునందు (ఇంచుమించుగా 1-అం.) కురిసెను. పల్చిచిత్తీరునందును, కర్ణాటకమునందును అల్పవర్షము కురిసెను.

ఒక ప్రమాదము: ఒక విలేజి ఇట్లు వ్రాయు

చున్నాడు:—నేటియందును (16-8-17) 9-15 నిమిషములకు ప్రాతఃకాలపేట రైలుస్టేషనువద్ద ఫలహారములను విక్రయించు ముసలమ్మ వారిని బోవుచుండ అకస్మాత్తుగ బండివాడు ఆమె కాలుగొడ బండిని నడిపించినందున ఆమె స్కాక్ ముతిపై పడియుండెను. ఆఘటమునకును పోలీసు స్టేషనునకును 4 బాగల దూరము. అంతసారిపయ్యున పోలీసు స్టేషనుండియు నివ్వని మోజునమాయెను. జరుగు గుంపులుగుంపులుగ జేరి చూచుచుండిరి. కాని పోలీసువారికక్కడ నను ఆఘటమునకు గానైరి. ఒక యహమ్మడియను పోలీసువారితో రిపోర్టుచేసగా వానిని కొంత సేపు క్రాసు పరీక్షచేసి వెనుక ఆఘటమునకు బోయిరి. పోలీసువా గా ఘటమునకు బోవునప్పటికి సుమారు 30 నిమిషముల సేపయ్యెను అంతవరకును బండివాడు ఆఘటమున నుండువా? వాడు చోయిగ గయ్యుకొనను చేరియుండును. పోలీసు వారు ఇంత శ్రద్ధగ పనిచేయుచుండిన జనుల కేనపాయము సంభవించినన రక్షించువా రెవరు?

మన ప్రస్తుత కర్తవ్యము

బ్రహ్మసమాజ ఉచిత పఠన మందిరమున శ్రీ గాడిచెళ్ల హరిశ్చంద్రుడు రావు ఎమ్. ఏ. గారి విషయములగు నిష్పత్తి దినమున వాంగ్మథాపలో నొక గంభీరపద్యాప మొనగిరి. ఉపన్యాస సంగ్రహ విా క్రింద తొందరుపరచుచున్నాము:—

హిందూదేశమునకు హోమురాలు వలయునను సగు న్యును నిష్పక్షపాతబుద్ధితో గాక, ప్రాపంచికోపయోగకర నగు విషయముగా నేను పరిగణింపుచున్నాను. బిరోపా ఖండమును నేధించుచున్న మహా సంగ్రామమునల ఆధిభౌతికమును, పరిపూర్ణ వ్యక్తిత్వమును రూపుమాసి, యెల్లెడలను ఆధ్యాత్మిక చింతనములు బయలు వెడలుచున్నవి. హిందూదేశ విా ఆధ్యాత్మిక బోధనమును ప్రపంచమునకు చేయవలయును. ఇందులకు ఆధి కాభివృద్ధియు, వ్యక్తి, జాతీయ స్వాతంత్ర్యమును ముఖ్యములు. మరియు నిక్కాలమున ప్రజాస్వామికాభిప్రాయము లెల్లెడలను నిలిపిగా నిజ్యంభణము గాంచుచున్నది. ఇంగ్లాండుదేశము బెల్జియమ్ము మున్నగుచిన్న రాజ్యముల సందర్శింప గంకణము కట్టుకొనుటచే “తననవారు జీవించెద”రను ఆభిప్రాయ మంతయునుచున్నది. సామ్రాజ్యవిషయ నిర్ణయమున వలనగాజ్యములు పాల్గొన యత్నింపుచుండ, హిందూదేశము స్వరాజ్యమును వాంఛింపుట ఆవ్యాసము గా నేనడు ప్రతిపాదించుచున్నాను. తన దేశీయుల తేనుమునకై పాటుపడవలెనుగాని, స్వాధిపత్య బుద్ధితో న క్రింపరాదు. స్వాధిపత్య బుద్ధితో, ప్రజా స్వామ్యాభిప్రాయములను వెంపొందింపుచు తనతోడి మానవులకు స్వాతంత్ర్యము నొసంగ యత్నించవలయును. దేశములోని అన్యాయాధికారమును రూపుమాపినగాని దేశము వాగుపడవలెదు. నేనొకవిషయములో యుద్ధాగ స్వభావము గలవాడనై, మరియొక విషయములో వెనదీయునట్టి హోమురాలు వానినిగాను. కావున గాజకీయ విషయములలో నలెనే నుత్త, ‘సాంఘిక’ విషయములలో కూడ ఆభివృద్ధి నొంద మనము యత్నింప వలయును. ప్రజాసేవా పితకార్యాచరణలు, ప్రజలకు నాయకులుగా గాక వారి నేరకులుగ నర్హులమగుము.

తనవాత చచ్చి జరిగెను.

—(౦)—

ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు.

ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తుస్థానమున జూలై 22 తేదీన 7-80 గంటలకు జరిగిన నిఘంటునిర్వాహసభలోని తీర్మానములు:— 1. తెలుగుపదములకు సజాతీయ (Cognate) పదములను నిర్ణయచేయుటకు దక్షిణము ప్రయత్నింపవలయును. నూలు తెలుగుపదములకు సజాతీయపదములు వ్రాసినందుకు రు 10 లకు మించకుండ గౌరవవృత్తి ఈయకచ్చనని తీర్మానింపబడినది.

ఇట్లే తెలుగుపదములకు బ్రకృతులైన ప్రాకృతపదములనుగూడ నిర్ణయ చేయవలయును. కన్నడము— నిర్ధాంతి శివశంకరాశ్రమి యేర్పాటు ప్రకారము. అజనము—యశయాశము రాయసా హెహ. గు. వేంకటగంగ రావుగారి యేర్పాటు ప్రకారము. సహారాస్థ్రము— శ. వి. లక్ష్మణరావుగారి యేర్పాటు ప్రకారము. ప్రాకృతము— రావుబహద్దర్. శ. రామానుజాచార్యులవారి యేర్పాటు ప్రకారమును జరిగింపవలెను.

2. నిఘంటుకార్యాలయమున నిపుడు పనిచేయువారు గాక నుటియన్లము ముఖ్యపండితులను నెల 1కి రు 80 శతమునై నియమింపవలయును.

(1) చెడువాత సుందరగామశాస్త్రిగారిని, (2) తంజనగరము తేనప్పైమాశ్యయ్యగారిని వైపండికోవ్యోగములకు నియమింపవలయును. వారిలో నెవ్వరైన రానియెడల వారికి మాటుగా వ్రోణంగాజు వేంకటాచలపతిశర్మగారిని నియమింపవలయును. వీరు నంగీకరింపనియెడల దివాకర్ల తిరుపతిశాస్త్రిగారిని గోరవలయును. 3. ఇరివఱకుల బారకుండుగా నున్న చతురస్రపుల గామరయ్యగారికి రు. 5 శతము సొమ్ముచేసి ముఖ్యసంపాదకులకు సహాయునిగా నియమింపవలయును.

4. క. సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారినిగూడ నెల 1కి 35 రూపాయల శతమునూడ ముఖ్య సంపాదకులకు సహాయునిగా నియమింపవలయును.

వైపండితుల యొక్కయు సహాయుల యొక్కయు నుద్యోగములు ప్రస్తుత మాటుమాసముల వఱకు నిర్ణయింపవలయును.

జాతీయపిచ్చ

నర్సెట్టు వుడుగాను.

“మీనములకు యీత వచ్చినట్లే, పక్షుల కెగురుట సహజమైనట్లే, మృగములకు పరకెట్లట స్వాభావికమైనట్లే పిల్లలకును విద్య రావలయును” — కవీశ్వరుడు.

హిందూదేశములో విద్యయును, జ్ఞానమును నశించుటకు ను,విద్యాధికులకు భీకరమైన పాపాపక పోవుటకును గల కారణముల నరసి ఈ దుస్థితి నివారించుటకు తగిన సలహా నొసంగుటయే యీ వ్యాసోద్దేశము. జ్ఞానమును సమపాక్షించి నూతన విద్యాసామర్థ్యమును గడించుటకు ప్రతి మానవునకును స్వాతంత్ర్యము గలదు. ఇట్టి శక్తులు వృధిగాంచుటకు విద్యాలయములును, ప్రాపంచి కానుభవమును ముఖ్య కారణములు. మొట్టమొదట జ్ఞాన సంపాదనా కుతూహలము ప్రతివ్యక్తికిని యుద్బుధించును. తరువాత భావనాశక్తియు, స్వతంత్ర వస్తు తిశ్యవిచారణయు తయరట తామే బయలు వెడలును. అప్పుడే మానవు డెన్ని విషయములలోను ఆభివృద్ధి గాంచుటకును న్నాడు. కావున వైద్యచెప్పబడిన కవీశ్వరుని వాక్యములోని యన్విషయము సుబోధకము కాగలదు. జ్ఞానాన్తరము ప్రతిమానవునకును గలదనియు, శారీరకాభివృద్ధితోడ మానసికాభివృద్ధియును చేకూరుననియు, వీనిమానసమును ఓడించుట వలన లాభములేదనియు ఆరీస్తాటిలు నుడివియున్నాడు.

కాని, ప్రస్తుతకాలమున పాఠశాలలలో పిల్లల మానసములు ఓడింపబడుచున్నవి అనుభవజ్ఞానముగల వారి కెల్లరకును నువ్యక్తియు కాగలదను చెందవలగతమిండియు వీరికి ప్రపంచజీవనమున కనవసరమగు విద్యను గజపుటచే, వారికి జ్ఞానాన్తరమున కుతూహలము లేకపోవుటయు, వ్యక్తిత్వము పూర్ణముగ నశించుటయు సంభవమగుచున్నది. వీరికి పాఠశాలకావలసన్ని విషయక జ్ఞానచింతనమే లేకున్నది.

విద్యాధిప్రసేక పరీక్షతరగతిలో ప్రవేశించిన తరువాత యేనియో నిరూపింప శక్త్యును భాగముగనగును. ఇది ప్రాపంచిక విషయములలో ముఖ్యము గావించుటకు వైన పేర్కొనబడిన విషయములే కారణములు. బిదేశములోని పట్టణములను, మనుజులను వర్ణించువపుడు, హిందూదేశములోని విద్యార్థు లాయా విషయములను సంప్రక్ష ముగ నెట్లు భావగోచరము గావించుకొనెదరు? కాని హిందూదేశ చరిత్రాంశములను, మహాపురుషులగుచ్చి వర్ణించువపుడు, ఆ యావిషయములు వారి కన్నులకు గట్టిపట్టుండవా? అప్పుడు పాఠముల వల్లవేయు దుఃపక్ష తోలగిపోవును.

ఇట్టి విద్యార్థులు పరీక్షయందు కృతార్థులై కొండంత యాశతో జీవయాత్ర గడుపవచ్చెదరు. కాని, విద్యావిధానములు వీరి యభివృద్ధికి మార్గనిరోధకము లైనవి. వీరికి జ్ఞానసంపాదనా కుతూహలము నశించినది. వీరికి స్వనిర్ణీతవ్యక్తిత్వము కానరాదు. వీరు గుమాస్తాపని చేయుటకు తిక్కి చురియెందులకును పనికిరాకున్నారు. ఇట్టి దుస్థితికి పాఠశాలలోని విద్యావిధానములే ముఖ్య కారణములు.

వృత్తాంతము

మోసాపాపము యుద్ధోత్సవమునాడు సైనికుల సౌకర్యముల నిమిత్తము 16000 పౌనులు వసూలైనవి.

గంగానది పూర్తి ప్రవహించుచున్నది. నీరు గట్టు తాకియున్నది. నీరు రాజవీధులంటి ప్రవహించుచున్నది. కాని పూర్వపు మందలకంటె ఎక్కువగా రాలేదు.

ఈశ్వర కృత్యమును పరిచేయుచున్న ఒక తుపాకిని సేల్వవానిని చంపినందులకు పైనుక జోసెఫ్ కాలిన్సు నకు కలకత్తా జైల్లో వారు 3 సం॥ కఠినశిక్షను విధించిరి.

రాజాపుర జైలరు మహాజనసభకు అధ్యక్షురాలుగ ఆని వెంటుమ్మగారిని బర్మా మహాజనమహాజనసభవారు ఏకగ్రీవముగ నెన్నుకొనిరి. ఇండియా విశేషపు టుర్రువును గూర్చి ఈ సభవారు ఆశ్చర్యించిరి.

అశ్వమేయకళాశాల విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు కలిసి 1000 రూపాయల చందా రూపకముగ సంగ్రహము తృతీయ వర్గంతినాడు రాజప్రతినిధిగారికి సమర్పించిరి. రాజప్రతినిధిగారు ఈ సమ్మతము కృతజ్ఞతతో నందుకొనిరి.

ఇండియా వ్యవస్థాపక వారి ఉద్యోగస్థులందరను 1917 సం॥ నవంబరు 1-వ తేదీన డిల్లీలో సమావేశము కావలయుననియు వైకాకాళివారును, రైల్వే బోర్డువారును, ఆసెల మధ్యలో కచ్చెదననియు రాజప్రతినిధి గారు ఆజ్ఞాపించిరి.

నవంబరు 1వ తేదీన బీహారు ఒరిస్సా కార్యనిర్వాహక సభ్యుడగు సర్ ఎడ్వర్డు వెలికజిగారు పని చాలించుకొనుట హెచ్. బి. మెసురియరుగారు బీహారు ఒరిస్సా కార్యనిర్వాహక సంఘవర్గముగ నియమించబడిరి. ఈ నియోగమును సార్వభౌము డింగీకరించెను.

రాజభోజనము.—బార్నిచక్రవర్తిగారి కుటుంబమునకు భోజనసమయమున నకున్నబడిన కొత్తైన చక్రవర్తి స్వయముగకొని ఎవరికి తగినముక్కులు వారికిచ్చెదరు. ఇట్లు మిత్రవ్యయమును పాటించు గృహ యజమానులందరును చేయవలెనని శ్రీవారి సంకల్పము.

సీమస్థానము.—సామ్యురు రసీరు యిచ్చునపుడు ఒక అజాతసింహుడొక సెంక్కువానినే అంటించవలెను గాని వాలుగు కాడీబిళ్ళలు అంటించగూడదు. టపాలో వెళ్ళవలసిన వారి కంటించుటకు తప్ప నీ కాని బిళ్ళలు మరెందులకును పనికి వావని బొంబాయి హైకోర్టువారు నిర్ధారణ చేసిరి.

విశాఖపట్టణము, తంజావూరు, కోయంబుత్తూరు వైద్యశాలలయందు శత్రుకోగపు చికిత్సయందు ప్రత్యేకజ్ఞానము గల వైద్యశ్రేణులను నియమించి కంటికోగమునకు చికిత్స చేయించవలెనని వర్ణన జనలుగారు నూచించ దొరతనమువారు దాని సంగీకరించిరి. వీని తర్ఫీదులోనే అరులు జరుపవలెనని కూడ ఆజ్ఞాపించిరి.

గంగూను నగరమున మంగం వి. రాజమాంగు విన అను మోసాపాపకళాశాల విద్యార్థి యుద్ధ మార్గంబున నదాదిగ అనేక పర్యాయములు దెబ్బలు తగిలిన తురుష్కు పైనికుల ఉపచారాధ్యక్షుని నియోగింపబడుచుండెను. అతనికిపుడు వెంటు జాను అంబ్యులెన్సు సంఘమువారిక యుద్ధపతాకము నొసగిరి. ఇంక పతాకముల సెందగలవార లందుకొనుట దరఖాస్తుల దెబ్బకొను చున్నారు.

వారణాసి విశ్వవిద్యాలయ సభవారు అక్టోబరు నెలఖరకు, డ్రాయర్: 29-వ తేదీన ఒకసభ గావించురు. మైసూరు దసరా మహోత్సవము సందర్భమున ఛాన్సెలరు, మైసూరు మహారాజుగారు సభకుబోజాలరు; గనుకవైసు ఛాన్సలరు గా నున్న గ్వాలియరు సింధియా మహారాజుగారు సభాధిపత్యమును వహించురు. వీ లయినయెడల సర్ జేమ్సు మెట్టనుగారు సభ్యులుగ ననతికి వచ్చెదరు. అదియే విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ప్రథమవార్షిక సభగ పరిగణింపబడును. ఆ సమయముననే వెనెటును, షాకట్లీలును తదితర విశ్వవిద్యాలయసంఘములను సభల గావించును.

ఒక కుష్టువాని మరణము.—కోయంబుత్తూరు జిల్లా పల్లక్కి గ్రామములో నొకవ్యవసాయదారుని కుమారుడు రన్ని మిడి రైలుస్టేషనులో రైలు ఎక్కి కూచురునకు బోవుచుండెను. పిల్లవాడు మార్గచుభ్యమున మరణించెను. మెట్టెపాలెము రైలుస్టేషను పోలీసువారు ఆబాలని కఠోరమును పరీక్ష చేయించిరి. సుమారు 2 మాసములవెనుక కుష్టువాడు వెట్టికుక్కచే గఱబడినట్లును, దానినిపము ఇప్పుడు పనిచేసినట్లును, అందువలన నాబాలుడు చనిపోయినట్లును పరీక్షయందు తేలికది.

తంజావూరు మండలసాంఘిక సమావేశము.—ఈసమావేశముయొక్క ఆహ్వానసంఘమువారు మా॥వి.కె. రామానుజాచార్యులుగారి ఆగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద మొన్న నీరుభ్యంతరంబా పూనుచు సమావేశమైరి. మండలసాంఘిక సమావేశము యీ సంవత్సరమున తిరుత్తుపండి నగరమున జరుపబడుటకు ఆహ్వాన సంఘమువారిచే నిశ్చయింపబడినది. శాలియప్ప మొదల్యారు గారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగను ఆరుజాచల మొదల్యారు గారు ఉపాధ్యక్షులుగను నియోజింపబడిరి.

యన్ద్రులు విషయమై కడు శ్రమపడి నందులకు కలకత్తావారి సర్ విలియం గారు అభినందించిరి. పోస్టుల క్యాపూ సర్కికెటులు మాత్రము తృప్తికరముగ లేదనిరి. ఇండియాకు బంగారును దిగుమతి చేయుటపై దొరతనమువారు చాలశ్రమ పడుచున్నారు. రూపాయి, 2½ రూపాయి నోట్లు నవంబరు మాసములో రాగలవు. ప్రస్తుత మిది రాజధానిపట్టణములందు చలామణియగును. రోజు 1 కి ప్రతిమనుష్యుడును 5 రూపాయల వర కీనోట్లును తపాలాఓనులో మార్పుకొనవచ్చునని మేయరుగారు నడిపిరి.

ఏలూరు నీటిపనతి.—ఏలూరు నగరపు పశుప్రతి బాగుగనున్నదని చెప్పబడు వీలులేదు. ప్రజలు త్రాగడి జలములో నన్నివిధము లగు అపశుభ్రవస్తువులను కలియుచున్నవి. ఈ సంగతి సివిలు సర్జనుగారు దొరతనమువారికి స్పష్టముగ తెలియపరచిరి. శుద్ధజలమును నగరమువారికి సరఫరాచేయుటకు వైపులు వెయ్యబడుచున్నవి. ఈ గంవత్సరాంతమునకు వైపులు జేయుట పూర్తిమై రాజాపు సంకల్పమునుండి తేటయైన జలము నగరమునకు సరఫరా చేయబడు నని తెలియుచున్నది.

రంగూను భోజాసంఘము వారు ఆగస్టు 13-వ తేదీన హెచ్. హెచ్. ఆగాఖాన్ గారి 40-వ వార్షికోత్సవమును జరిపిరి. లండనులో నున్న ఆగాఖాన్ గారికి అభినందన వార్త లంపబడినవి. బొంబాయిలో నున్న ఆపె తల్లియగు అలీషా గారికి కూడ అభినందన వార్త లంపబడినవి. ౫౮ సంవత్సరమున 750 రూపాయలు బహుమతిగ మెసంగ బడినవి. ఈ సామ్యు రెడ్ క్రాసు సంఘమున కీయబడినది. ఈ సంకల్పము రజతపాత్రము నొకదానిని రెడ్ క్రాసు సంఘము వారి కీయబడినది. నేటి సాయంత్రము మసీదులలో ప్రార్థనలు జరిగినవి. మూడురోజుల వరకు సత్సవములు జరుగును.

నల్లకోటు నల్లకోటి.—ప్రతిశనివారమును విద్యార్థులందరును నల్లకోట్లను నల్లకోటిలను ధరించిరావలెను అని నాగపూరునందలి సీతబద్ధిపట్టణము హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడు శుక్రవారము నాడు త్తరు విచ్చెననియు మరునాడు వాని విధరించని వారికి జుల్మా నావేసెననియు నాగపూరు మహారాష్ట్ర పత్రిక వ్రాసినది. బీదబాలుగు ధనభోగమును ధనికులు వ్యర్థిచాలకను వానిని ధరించి గాజులకు పోతిమని చెప్పుకొట్టి బీదబాలురీ పాతకాలలో చదువ బలలేదని ఆచూకీ దానతిచ్చెనట. ప్రస్తుత కాలమందలి గురువుల గురుత్వి మిట్లున్నదని మెనేజి పత్రిక వ్రాసినది.

దెబ్బలు తగలజేయు, కొలదిగా మాత్రమే దెబ్బలు తగిలినట్టియు బ్రిటిషు సైనికులును, భారతీయ సైనికులును జి.వి.పి. వైనికపు బండిలో ప్రయాణము చేయుచుండిరి. క్రిందటి సోమవారమునాటి యుద్ధయమున సికందరాబాదు నకు 150 మైళ్ల దూరముననున్న యెర్మరాసు స్టేషనునందలి నిలుచుండియుండిన సామాను బండిమీది కది పోయెను. ఎట్టి జెండానాబండి డ్రైవరు చూడలేదో లేక వానికి తప్పుజెండా చూపించబడియినో గాని రెండుబండ్లును డిక్టేసెను. సామాను బండిలో నుండు గ్యాసుమెట్టై కగ్గిముట్టుకొని అది భయంకరముగ చుండసాగెను. అనేకమంది సైనికులకు దెబ్బలుతగిలెను. కొంతమంది చనిపోయిరి. సామానుబండి మందలి మొదటి ఆరుమెట్టెలకున నష్టము గలిగెను.

కాశీహిందూ విశ్వవిద్యాలయము.—ఈ విశ్వవిద్యాలయమును ప్రారంభించుటకు స్థలముచాలనగున నొకక్రొత్త భవనము నిర్మింపబడినది. మా॥మూలవ్యాగారి ప్రోత్సాహమున మొక్క మార్పాడీవర్తకు డి నూతనమందర నిర్మాణభారము నంతయును తానేవహించుట కంగీకరించి రు 25000 ల నొసంగెను. పనిపూర్తి యగుటకువలసినవో మరి 5000 ను గూడ మెసంగదన నెను. ఇతడు తన పేరును వెల్లడించ గూడదని పట్టుబట్టెను - ఈక్రొత్త గృహము పని పూర్తియైనది. గతనెల 20 - వ తేదీన సర్ జేమ్సు మెట్టనుగారి మంజరమునకు ప్రారంభోత్సవమును గావించి ఈగుప్తవాతను చాల ప్రశంసించిరి. ప్రోఫెసరు యదునాధసర్కారు ఎం. ఏ. ప్రోఫెసరు నాగేంద్రచంద్రనాగు ఎం. ఏ. గార్లు క్రొత్తగా విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యాయులుగా నియమింపబడిరి.

పల్లపు ఆయకట్టు నిర్ధారణ విషయమై విచారించి ప్రజలలో గల యాందోళనమును రూపుమాపి న్యాయమును గూర్చుటకు, దొరతనమువారు ప్రత్యేక డిప్యూటీ కలెక్టరును ఒక అసిస్టెంటు ఇంజనీయరును నియోగించిరి. వీరు కడు న్యాయ మూర్తులు. వీరిరువురును మిక్కిలి యోగ్యులతో ప్రజలను నెత్తుకొన శ్రద్ధతో విచారించుచు ముఖ్యముగా ప్రజలను తొందరపెట్టి బాధలను కలిగించు ఉద్యోగియుల నడవడికలను గురించి పూర్వముగా తెలిసికొని కలెక్టరువారికి విశదపర్చిరి. కలెక్టరువారు ప్రజలలో నింత యువద్రుకర పగు నాందోళనకు గల ముఖ్యకారణముల నారసి వెంటనే తగు శ్రద్ధతో తమకు ప్రజలయందు గల అనురాగమును వెల్లడిపరచుచు, ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీయరువారిని నూజవీడుతాలూకా తహశీల్దారువారిని, వెంట్రప్రగడ శెక్ష్ క సబువోవర్ సియరు మున్నగువారిని మార్చిరి. కలెక్టరుగారును ప్రత్యేక ఇంజనీరు, డిప్టీకలెక్టరులు మాగ్నెట్జేషన్లు. కడు న్యాయమూర్తులు. మిక్కిలి శాంతస్వభావులు. మేము మిగుల బాధలలో చిక్కుకొని దరిగానక వీరులమై గుండుచున్నతిరి, వీరు మాకు సాయపరచిరి. (ఒక విలేఖరి.)

బాపట్లవార్త.—ఈ పురమందలి ప్రెస్సిఫల్ కోర్టు మునసబుగారు మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ సి. వీరాస్వామిరెడ్డిగారు కర్నూలుకు బదిలీచేసబడి లేపు (15-8-1917) బయలుదేరి కర్నూలుకు పోవుచున్నారు. వారి గౌరవాధ్యక్షుల యిచ్చట ప్రెస్సిఫల్ కోర్టు పుణ్యోగస్థులు సేదీరినమున అల్పాహారవిందును సభను సేర్పర్చిరి. రెడ్డిగారి సుగుణసంపదను గురించి రచియింపబడిన పద్యములను సభలో చదువబడినవి. వారు కడు యోగ్యులును నిష్కపటులును నిష్పక్షపాతబుద్ధియు గల వారునై యున్నారు.

బాసుగారి కాతిధ్యము మెసగుట.—ఈనెల 14 వ తేదీ నాటిరాత్రి భూపేంద్రనాథబాసుగారికి వారి యింగ్లాండు ప్రయాణపు సందర్భమున కలకత్తానగరపు పూర్వసాంప్రదాయపరాయణులందరును గౌరవాతిధ్య మొసగిరి. నేటూరు మహారాజుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. ఆ సమయమున బాసుగారిట్లు చెప్పిరి. అభిప్రాయముల దృక్పథము మారి క్రొత్తరూపు గాల్చిన దనుటను యవాగ్ధమని తన నియామకము నిరూపించుచున్నది. నిశ్చలతతోడను, నిదానముతోడను తన వాంఛితము లన్నిటిని భారతభూమి ఇంగ్లాండును గోరినది. తన భౌతికమునుగూర్చి యెవ్వధమైన భయమును మెంద నవసరములేదు. ఇంగ్లాండు దేశము దాని వాంఛితముల విచ్చతో నాలకించుటకు సిద్ధముగ నున్నది. వారు వెళ్ల కేకలతో దాని చెవుల మూతచేయింపకుండురుగాక! ఈ పాతమునె తాను తన దేశములకు గట్టిగా నాటికలుల జెప్ప నుద్దేశించియున్నాడు.

మధ్యాహ్నము హిందూసంఘము బాసుగారి కాతిధ్య మొసగిరి అచట బాసుగారిట్లు పలికిరి. తాను తననూతనోద్యోగమున ఇంగ్లాండు నందుండునంత కాలమును హిందూదేశోపయోగాగ్రము తనచేతనైన దంతయు సామ్రాజ్యసభ్యుల విజ్ఞాపన పత్రమునం దుదహరించిన ప్రకారము జేయ బ్రయత్నించును. ఆవిజ్ఞాపన పత్రమున తానును సంతకము చేసియుండెను. దాని సేర్పరుచుటకుం దతడును కొంత పనిచేసియుండెను. భారతీయ వాంఛముల బ్రిటిషు జనులకు దెబ్బపు నిమిత్తము పూచీత్వముగల ప్రతినిధిసంఘమును వెంటనే పంపవలసినదని వారు సంఘమువారిని గోరిరి.

వంగదేశమున రఘు అను నగరములో ఆర్టింగు జడ్జిగ నుండిన బి. సి. దత్తుగారు గత శనివారముగోజున కలకత్తాలో కాలధర్మము నొందిరి. వీరికన్న 2 సంవత్సరములు పెద్దలగు వీరియన్న, ఏ. సి. దత్తుగారు ప్రస్తుతము చెన్నపురి గాజుధాని దక్షిణఆగ్రాటు జిల్లాజడ్జిపదవినందున్నారు.

పడుట:— కలకత్తాలో రత్న సర్కారు తోటవీధిలో కొక గృహమును నివసించుచుండిన వక్తరుని కుమార్తె త్రివేణి అను నామె మేడమెదటి అంతస్తున ఒడ్డున నిలుచుండి నప్పుడు శరీరము ముందునకు తూగి ఆమెకోర్కెపై పడి వెంటనే మరణించెను.

గాలికబురులు:— నేలిలో పాముకొవ్వల నేతివక్తరులు కలుపుచున్నారని భావించి కలకత్తాలో మార్బాడేవక్తరులందరను నేతిని ఉపయోగించుట మానిరని గాలికబురు దెలియుచున్నది. కలకత్తాలో నున్న మార్బాడేసంఘము వారు కొన్ని కొన్ని రకముల నేతులను పరీక్ష నిమిత్తము కేమికలు ఎస్టామిసెన్టుకు బంపిరట.

జి. వి. పి. రెయిల్వే సర్వేకట్టు అట్లనేయున్నది. ఇటీవల చెప్పబడిన ప్రకార మనేక తరగతులలో జేయబడిన యభివృద్ధులను నూచించుచు వెంటనే కట్టుదారులు తమపనిని ప్రారంభింపకపోయిన కంపెనీవారి రవ్వధా పనుల జేయించు కొనవలసినవారగుచున్నారని భయమెత్తెను. కార్మికులు వెంటనే పనులలో ప్రవేశించినగాని వారి పనులు మరల వారి కివ్వబడునను భూచి యుండుదు. కుకవారములోగా పనుల ప్రారంభింపబారు పనులనుండి తొలగింపబడినవారుగ నాలోచింపబడుచున్నారు. ప్రావిడెంటు ఫండులో నున్నవారి జీతములున్న వారి వడ్డీలను తీసికొనబడును. లాంగిపోయిన వారలను బాధింపవలయునని కట్టుదారు లాలోచించుచున్నారు. కాని ఇంతవరకును సంగతులు మిక్కిలి చెడుస్థితికి రచ్చినటుల గన్పించదు. నివారక సంఘమువారు యథాప్రకారముగ వియ్యము, పప్పు మొదలగువానిని పంచిపెట్టిరి. కట్టుదారుల అద్దెల సామ్యుక తీసివేయుట కేర్పాటులను జరుపుచున్నారు.

మేజరు హెప్పరుగారు (ఎజెంటు) ప్రకటించిన ప్రకటనముయొక్క దేశభాష భాషాంతరీకరణప్రతము లందఱికిని పంచిపెట్టబడినది. కట్టుదారులలోని ఆయాకులముల నాయకులు 14 రు నిన్నటి దినమున ఎజెంటుగారితో నేదియో విషయము పరిష్కారము జేసికొనవలసిన కొంతవారి కొంతవారి వేచియుండిరి.

నిన్నటి దినమున గూడ జి. వి. పి. రెయిల్వే కార్మికులములనే కట్టుగట్టియుండిరి. వారు యథాప్రకారముగ నిన్నటి దినమునగూడ చేయదా గురువర్త సభచేసిరి. ప్రోవిడెంటుఫండులో తాముగదవి పెట్టుకొన వలయు సామ్యునిచ్చుట కొక బాంధుగారితో సెదంబడిక గావించుకొని వారు ఆ బాంధుగారి ద్వారా ఎజెంటుగారి కొక వక్తరున చుంపునట్టి యేర్పాటు గావించిరి. దానికి 34 గంటల లోగా నుత్తరువు గావలయునని గూడ వారు కోరిరి. పి. త్యాగ నంధకసభవారు సంధి నొనగూర్చవలచి మహారాష్ట్ర భాషలో వారికందఱి కొకప్రకటనానువ్రతంపిరి. అదిమాదుకొని కొంతమంది పనిలో ప్రవేశింప దలచిరిగాని తక్కినవారి భయమున నేమియు మాట్లాడ కూరకుండిరి. సి. వి. డి. డైరెక్టరుట్తపులాండుగారు పోలీసుకమిషనరుగారితోడను, డెప్యూటీకమిషనరులతోడను అన్వేషికి బోయిరి. పోలీసు సిబ్బందికట్టలముకలుగ నుండ మాచెను. కట్టుదారుల తరపున (1) ఆర్. టి. ఆహార్, (2) ఎస్. ఎస్. కియరు (3) హెచ్. ఎ. బార్నరుకారుకాజి (4) మెక్లూచువూరు సాలెండ్రి (5) ఎం. ఆర్. కాల్యూరు (6) ఎం. ఎం. ఖాండేరి (7) డి. బి. సాదవలు (8) ఎస్. కె. బోలగారలు మేజరు హెప్పరుగారిని సందర్శించి ఒకగంటవరకు వారితో నూట్లాడిరి. తరువాత వారికిట్లు తెలుపబడినది. నెలకు 80 రూపాయలకంటె వధికముగ జీతము నీయబడుచున్నవారికి నూటికి ముప్పది చొప్పున వధికము చేయబడును. సర్వేకట్టిన కాలమునకుగూడ జీతముల నీయవలయునని వారు కోరిరి. కాని అధికముగ పనిచేయువారల కధికజీత మీయబడునని వారికి తెలుపబడినది. 30 రూపాయలకు తక్కువ జీతము నందువారలకు దొరతనమువారి నిబంధనల ప్రకారము కఠవు భత్యము లీయబడును.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

(౧)

కోడి పెట్టల దొంగతనము:—కానేటి మునుస్వామి అను నతిదు అంగప్ప ఆచారిగారి ఇంటకుండి గత 5-వ తేదీ సాయంకాలము కోళ్లను అపహరించి వందుకు వానిపై కేసు చేయబడి వానికి 2 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించబడినది.

భిలేగారునకు శిక్ష:—సింహాశ్రములో ఖాండి రైలునే భిలేగారు ఆగోవిన్ అను నతడు 17000 రూ.లను అపహరించి చిరాలను దిద్దివేసినందున అతనిని వాగంటుపైని పట్టుకొని రని తెలియుచున్నది. కేసువిచారణ జరుగుచున్నది.

మందుల దొంగతనము:—బాలయ్యనాయకు డిస్సెన్సరీలో కాంపౌండరుగా నుండిన జగన్నాధరావు అనునతడు కొన్నిమందులను అపహరించినా డని అతనిపై కేసుచేయబడినది. కోర్టువారు ఆగోజున కోర్టు బాలించునతడును అతనికి ఖయిదును, 30 రూ.ల జూర్యానాయును శిక్ష విధించిరి.

ఉక్కు దొంగతనము:—మాళ కాపురస్థుడగు కుప్పన్న అను కమ్మరి జేసిన బిడ్డిరైలుపైమను ఆవరణమునండి సుమారు రు 50 లు విలువగల ఉక్కును అపహరించెనని ప్రసిడెన్టీమేజిస్ట్రేటు వారియొద్ద కేసు చేయబడినది. కుప్పనకు 100 రూపాయలు జూర్యానా విధింపబడినది.

వియ్యమున క్షముకేసు, గంగూను:—ముల్లా దావుడు కంపెనీవారును, గ్రహమ్ కంపెనీవారును 1912-13-14 సంవత్సరములలో ఒకరి కొకరు వియ్యమును సరఫరా చేసికొనుటకు అంగీకరించి దస్తావేజులు (వాసికొనిరి). ఏమి జరిగినదో తెలియదుగాని ముల్లాదావుడు కంపెనీవారు గ్రహమ్ కంపెనీవారిపై 25 లక్షలరూపాయలకు దావాతెచ్చిరి. ప్రతివాదులు వాదులపై 50 లక్షల రూపాయలకు దావాచేసిరి. దావాపరిష్కారమునకు పూర్వము ఉభయపక్షములవారి చితాఅవస్థలను పరీక్ష చేయుటకు కోర్టువారు తీర్మానించిరి.

దొంగవృత్తి గలవారు:—ముత్యాల సుబ్బడు, పసుపు లేటి గోపడు అను వార లిద్దరొక దొంగల గుంపునకు చేరి యుండిరినియు, వారిరువురును పోలీసువారి రిజిస్టరు పుస్తకమునందు 6, 20-వ. నెంబర్ల దొంగలుగ వ్రాయబడి రినియు, వారికి ఇట్లను వాకిట్లను లేవనియు, వారు చెట్లక్రిందనే కాపురములు చేసి రాత్రులందు దోపుడులు గావించి జీవించుచున్నారనియు చిత్తూరు సబ్ డివిజన్ స్పెక్టరు పరకరామారావు గారు వారిపై కేసు చేసిరి. సాక్షి విచారణాంతరము దొంగల కిరువురును కఠినశిక్ష విధింపబడినది. వారు జైలునుండి విడుదల అయిన తేదీ లగాయతు 3 సంవత్సరములవరకు తమ చర్యను పోలీసువారికి దెలియపరచుటలు గూడ ఆజ్ఞ అయినది.

హత్యకేసు:—గత ఏప్రిల్ నెల 17-వ తేదీని తంగవేలుఅనునతడు తనభార్యను చంపుటకు యత్నించి ఆమెమెడను ఒక మంగళిక త్రితో గోసినట్లు వానిపై కేసు చేయబడినది. తానుబ్రాతు యుద్ధపైనికుడుగ వెల్లితిననియు, అచ్చటినుండి సెలవుపైని స్వగృహమునకు వచ్చునప్పటికి తనభార్య గర్భవతి యైనదని తెలిసినదనియు, అందుపై తనకామెపై ననుమానము కలిగి విసుగుపట్టి ఆమెను బాధపెట్టవలెనను తలంపుతో నట్లు గావించితినినియు ఆమెను చంపు నుద్దేశము తన కెంతమాత్రము కలుగలేదనియు ముద్దాయి కోర్టువారితో జెప్పెను. ముద్దాయి తనభార్యను హత్యగానించు నుద్దేశమున గలిగియుండలేదనియు, ఆమెను బాధపెట్టవలెనను నుద్దేశముతో అట్టిపని గావించెననియు కోర్టువారు నమ్మి నేరస్థునికి 3 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

దొంగ పిల్లకాయలు:—కలకత్తానగరమున గోస్తా-పంచో వారి అను 10-9 ఏండ్ల వయసుగల ఇద్దరుబాలురు ఒక వృద్ధస్త్రీయింటి కొకనాడు సాకుంకాలమున బోయి ఆమెతో మాటలాడసాగిరి. కొంతసేనైనపిమ్మట వారిలో నొకడు అదిగోగదిలోనికి పెద్ద కప్ప వచ్చినది. దానిని చంపెదనని నెలపలికి పరుగెత్తెను. ఏ మాయయు నెరుగక ఆ మురుసలి రెండవబాలునితో మాటలాడుచుండగ నా మొదటివా డామెయొక రాతిపాత్రలో దాచుకొనిన ధనమునంతయును హరించి పారిపోయెను. రెండవవాడుగూడ మరికొంతసేపటికి వానివెంట బోయెను. అపహర్తకు 5 దెబ్బలును రెండవవానికి 3 దెబ్బలును శిక్ష విధింపబడినది.

నేరస్థుని విడుదల:—గత జూలై 12 తేదీనారాయణరావును ఛాంపియను రీఫ్సు తపాలాశీసు వాకరు తపాలామేష్టరుగారి బట్టలో నుండి 600 రూ.ల నోట్లను అపహరించినందున పోలీసువారిచే బట్టుకోబడినది ప్రకటించితిమి. మొదటి, నేరమునకు దోడుగ ప్రాణత్యాగము గావించు కొనుటకు యత్నించినట్లు వారాయణరావుపై రెండవ కేసుగూడ చేయబడినదని గూడ ప్రకటితమైనది. వారాయణరావు నోట్లు అపహరించినట్లు సాక్ష్యము లేకుండున, గ్రామముననుబు వక్తరా యధికారుల యొద్ద తాను నోట్లను అపహరించినదని భయముచే నత దొప్పకొనె నని ఛాంపియన్ రీఫ్సు మేజిస్ట్రేటుగారు అప్రీప్రాయపడి కేసు కొట్టివేసి ముద్దాయిని విడుదలచేయవలసిగావించిరి. రెండవకేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

బంగారపు నాను కేసు:—కోల్కాటాలో బ్యార్యు ఫైక్ కోయిన్ అనునతడు 1916వ సంవత్సరము జూలై 21 వ తేదీ నాటిరాత్రి న్యూమెను అను నతని యింటనుండి ఒక బంగారపు నాను అపహరించి తన క్రొండియకు క్రూగ్ యిక్ ఫ్రెన్ కోయిన్ అను వాని కిచ్చివేసె ననియు అతడు దానిని ఒక మారువాడేవర్త కుదువదెట్టి 30 రూ.లు వాడుకొనె ననియును న్యూమెను అను నతడు కేసుచేసెను.

న్యూమెను కుమార్తె తెచ్చరుతో పారిపోవుచు రహస్యమును వెల్లిచుచుండుట కానానును తన పరమరకు బహుమతిగ యిచ్చిన దని అతడు చెప్పెననియు పీదప కొన్ని దినములకు తనభార్య చనిపోయినందున తానును తన కుమారుడును గూడ నిజాయిత్యమునకు బోతిననియు తండ్రి మేజిస్ట్రేటుగారితో జెప్పెను.

న్యూమెను కుమార్తె తెచ్చరుతో పారిపోవుచుండినపుడు వారి వెట్టెను పరుపుకట్టుకొని తాను ఓరుగాము రైలుపైమనుకు వెల్లితిననియు, వారు రైలునందు గూర్చుండినపిదప 2 అకాలనుకూలిని తగాయదా నానును తనకు ఆమెబహుమతిగ నిచ్చెననియు, ఈ రహస్యము న్యూమెనుగారితో జెప్పకుండు వలెనని భార్యాభర్త లిరువురును జెప్పిరినియు కుమారుడు మేజిస్ట్రేటుగారితో జెప్పెను.

తమ కొలువునందు జాలకాలముబట్టి పనిచేయుచుండిన క్రూట్యిక్ ప్రాంకోయిన్ (బ్యార్యు ఫ్రాంకోయిన్ తండ్రి) చాలనమ్మకముగ వాడని న్యాయక ఒప్పకొనెను. అతని కుమార్తె తెచ్చరుతో పారిపోవుట నిజమని రుజువు అగుటచే ముద్దాయిలు విడుదలచేయబడిరి.

దేశరక్షక వైస్యము

కాకినాడ, ఆగస్టు 15:—“నిన్నటి దినము సాయంకాలమున నొక్కరిన్ హైస్కూలునందు రికరెండు డిక్సన్ స్పెక్టరు, రివరెండు ఆబ్రహం, మే. పామరు తమ సాకరాల విద్యార్థులను సమావేశము గావించిరి. దేశ రక్షక వైస్యమునందు విద్యార్థులు చేరవలసిన యావశ్యకతను గురించియు, దానివలన లాభములను, దేశోప యోగమును, హావదీలు కొచ్చర్లకోట రామచంద్ర వేంకట కృష్ణారావు పంతులు బహద్దరు పోలవరము జమీందారు గారును, దుర్గిరాల నార్య ప్రకాశరావు గారును సంగ్రహముగ స్పష్టముగ బోధించిరి. 27 నుండి విద్యార్థులు వైస్యమున చేరుటకు సమ్మతించి తమనాయముల వ్రాయించిరి. హెడ్మన్ డిప్యూటీకలెక్టరుగారు మకామునకు గాగానే వీరివరభాషలు దాఖలు చేయింపబడును. విశాఖురమురాజాగారి కాలేజీలో డివినిగూర్చి యేమిజరుగుచున్నదో పరమేశ్వరన కెరుక” అని మావిలేఖరి వ్రాయుచున్నారు.

జమీందారులు:— గవర్నమెంటు కేరీధూములవలె జమీందారులును సెటిల్మెంటు ఫల్లపు హెడ్మన్ లేనందువలన కలుగుచున్న చిక్కుల నివారణార్థమై తగుచట్టములు నిర్మించుటకు గవర్నమెంటు వారిని కోరుట ఆవశ్యకము. ఈవిషయమై జిల్లాకలెక్టరుగారు చెప్పిన యంశములను కూడ ఆలోచించుట మిక్కిలి అవసరము. జమీందారుల విషయము కూడ విచారింపబడును. కాబట్టి, జమీందారులులందరు, బందరు హైనువోలులో ది 19 ఆగష్టు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు జరిగెడి సభకు గా బ్రాధితులు (కార్యదర్శి).

గుంటూరు న్యాయవాది సంఘమువారు ఈ నెల 14-8-17 తేదీని సమావేశయి, 12 వ తేదీని గావించిన తీర్మానములను తిరిగి దృఢపరచిరి. ఆ తీర్మానములను 14 వ తేదీ వత్రికలో ప్రచురించి యుంటిమి.

THE GREAT WAR

British Grand Fleet: 100 or More Efficient

Spanish Disturbances Quelled by Troops

GERMAN SAVAGERY IN BELGIUM

AMERICAN ENGINEER TROOPS: MAGNIFICENT FAREWELL IN LONDON

MR. HENDERSON TO HEAD BRITISH LABOUR DELEGATES TO STOCKHOLM

RUMANIAN COUNTER-OFFENSIVE DEVELOPING

[Reuter's Agency.]

Great Britain

Mr. Henderson to Head the British Labour Delegates.

LONDON, August 14. The British Labour Executive has selected Mr. Henderson to head the delegates to Stockholm.

The Grand Fleet.

100 or More Efficient.

LONDON, August 15. Colonel Repington in the "Times" describing his visit to the Grand Fleet says:—The vastness of the armament leaves the beholders dumb. The efficiency of the Fleet is a hundred per cent higher than at the beginning of war and fifty per cent higher than at the battle of Jutland.

Mr. Gerard's Revelations.

Kaiser on Submarines Coming to Stay.

LONDON, August 15. Mr. Gerard continuing his revelations describes in the interview with the Kaiser in which submarining was discussed. The Kaiser said that submarines had come to stay and that international law no longer existed. Dr. Bethmann-Hollweg agreed, declaring that persons who travelled by enemy merchantmen had no cause for complaint if they were injured.

Farewell to American Engineer Troops

Their Majesties Salute American Flag.

LONDON, August 15. Huge and most enthusiastic crowds witnessed the march of American Engineer Troops through the west end of London to-day. The Stars and Stripes and the Union Jacks were everywhere. Their Majesties took salute at Buckingham Palace and Mr. Pease at the American Embassy. The Cabinet meeting was adjourned in order to allow the members to see the march along the White Hall.

Promotion to Major Carter.

LONDON, August 15. In the House of Commons to-day Mr. Montagu announced that Major Carter who exposed the medical defects in Mesopotamia had been promoted Lieut.-Colonel.

£ 16,000 Subscribed on Mesopotamia Day.

Mesopotamia Heroes.

LONDON, August 15. The Mesopotamia Comforts fund received over 16,000 sterling as a result of Mesopotamia day.

The "Gazette" of twentyone pages is issued containing names of those mentioned by General Maude comprising naval and military officers and men, ladies and civilians.

London Tea Sales.

Shortage Expected.

LONDON, August 15. Only 7,534 packages were offered at the Indian tea sales yesterday, confirming the view that a real shortage may be expected before the close of the year unless further tonnage can be allocated for tea. The demand for low-grade tea revived, while the demand for the first quality slackened off.

American Labour Attitude.

LONDON, August 15. Mr. Gompers, President of the American Federation of Labour, has telegraphed to Mr. Havelock Wilson:—"The Federation will not be represented at the Stockholm Conference which it regards as prejudicial to the cause of permanent peace and democracy. He is unable to accept Mr. Havelock Wilson's invitation to visit England his duties forbidding him to leave the United States at present."

Premium Bonds Committee.

LONDON, August 15. The Government has decided to appoint a Select Committee to enquire into the question of issuing premium bonds.

Belgium

German Savagery in Belgium.

Belgium Athlete Maltreated and Shot.

LONDON, August 15. The savagery of Germans in Belgium has again been illustrated by the fate of the Belgian athlete Van Rentergem, who was shot at Oudenarde on a charge of espionage after he had been dragged through the streets at the end of a long chain. His guards grossly maltreated him and spat in his face. Van Rentergem was most courageous and made no complaint.

Spain

Disturbances in Madrid and Bilbao.

Quelled by the Troops.

LONDON, August 15. MADRID—The Minister of the Interior states that disorders occurred in various quarters of the town. Troops vigorously repressed them. The military commander has issued more stringent orders in consequence of the disregard of conciliatory ones. It is repeated from Bilbao that business is suspended and communications are impeded. Disturbances have been suppressed by military charges. The Premier has said, "We are face to face with an anarchist movement which makes not demands and entertains no political hopes from a change of Government."

Russia

Russia and the War.

M. Kerensky's Reply to the King.

LONDON, August 15. PETROGRAD.—M. Kerensky, replying to H. M. King George's message, has telegraphed: "On behalf of the Provisional Government and the Russian people I express to Your Majesty their gratitude for the message of good will, on the threshold of the fourth year of the war, I am certain that the Russian people will find the necessary strength to surmount the grave trials of the present time and conduct the war to an end worthy of the terrible sacrifices made by every nation struggling for Right v. Might."

Germans Uneasy Regarding Poland.

General's Arrest Causes a Storm.

LONDON, August 15. Reuter learns from a trustworthy source that the Germans are most uneasy about Poland owing to a storm over the arrest of the Polish General Filudski and the failure of the attempt to recruit Poles. In this connection it transpires that out of six thousand Polish Legionaries less than fifteen percent took the oath of allegiance.

General Brusiloff's Farewell Message.

LONDON August 15.

PETROGRAD.—General Brusiloff in a farewell message says:—He would have liked to remain with his soldiers. He is firmly convinced that Russia will recover from its slackness for the happiness of the country and for liberty.

China

Austrian Ships Captured by Chinese.

LONDON, August 15.

SHANGHAI.—The Chinese Naval Authorities have taken over three Austrian Merchantmen in the harbour. There were no disturbances and the vessels were not damaged. Hitherto 18,000 tons of Austrian and German shipping have been taken over.

TELEGRAMS.

A German Bank Premises Auctioned.

LONDON, August 14. HONGKONG.—A German bank premises here have been auctioned. Sir Paul Chater has purchased for 335,000 dollars.

Aerial Warfare

French Aeroplanes as Weapons.

Brilliant Work at Fayet Described.

LONDON, August 15. Reuter's correspondent at French Headquarters says a remarkable instance of the facility with which French fighting planes transform themselves into weapons of assault against infantry is furnished by the thirty-six hours battle on August 10/11 in the trenches north-west of St. Quentin. A night attack by streaming troops east of the village of Fayet enabled the enemy to capture the front line to a width of six hundred yards. Counter-attacks finally expelled them on the evening of the eleventh. During this fighting French fighting aeroplanes continually swept over the ground flying very low and pouring in a constant hail of bullets into the trenches. An Army Order says:—During our counter-attacks powerful squadrons of aeroplanes engaged the enemy seconding the infantry with a courage every-one admired. The planes came back from the battle riddled with bullets. Since the battle of the Somme aeroplanes engaging the enemy in co-operation with our infantry has been no new thing but they have probably never been engaged in land fighting in such numbers or in such a systematic manner on such a narrow front. Moreover, while fighting the Germans in the trenches, the aviators brilliantly discharged their ordinary duty of keeping the French command informed of the progress of the battle.

British Front

German Body Armour.

Discarded By Troops.

LONDON, August 15. Reuter's correspondent at Headquarters mentions that during the recent attack, our men collected a considerable quantity of German body armour. Prisoners explain that owing to the heaviness of the armour and the swampiness of the ground the men usually discard the armour. There have been cases where armoured Germans have disappeared in mud.

The British Report.

LONDON, August 15. The British Communique says:—We attacked in early morning on a wide front from North-Western outskirts of Lens to Bois Huge north-eastward of Loos and carried first lines at all of points. We are satisfactorily progressing and have completely crushed a counter-attack eastward of Cite Ste Mielle. The French gained further ground north-west of Bixchoete. We repulsed raiders eastward of Kleizillebeke. The weather is stormy with heavy rain.

The Great Battle in Flanders.

LONDON, August 15. Reuter's correspondent at headquarters wires that the Canadians attacked at half past four this morning hill seventy dominating the rise of ground north of Lens. The position is very strong and literally honeycombed with trenches, redoubts and isolated posts and is wired to an extraordinary degree. Therefore it seems pretty certain that there will be bitter and prolonged fighting in this District assuming that the Germans are loyal to their traditional policy of promptly counter-attacking. The weather was not ideal for infantry attack. The night was showery with the result that the ground was sticky and in massed condition and difficult to advance over. The principle advance was from the chalk pits north-east of Loos which gained such an evil reputation in the battle in September 1915. To-day's operations necessitated considerable degree of changing of front and deploying of flank in all of which the battalions employed had been very fully rehearsed. Of course in addition to the movement I have indicated from chalk pits there was general advance along the whole battle front. The first news that has come back is very satisfactory. The Canadians have pushed forward on a front of over five hundred yards to an extreme depth of about fifteen hundred. Hill seventy is well within the territory they have advanced over. It needs only a glance at the map to enable appreciation to be gained of the great tactical value of this success in relation to Lens and beyond. The battle is of course not yet over and big as it is, it is impossible to say how it may yet extend.

French Front

The French Communique.

LONDON, August 14. This afternoon French Communique says:—We made appreciable progress west of Dixmude Road in Belgium. There was active artillery duel at night time on both banks of the Meuse. Enemy attack west of Hill 304 was repulsed.

Russian Front

The Russian Report.

LONDON, August 15. The Wireless Russian official communique says:—Enemy occupied a height west of Oona. The Rumanians repulsed attacks in Casinu Valley. Enemy did not attack yesterday at Focșani. Our counter-attack drove out enemy who had penetrated trenches near Kredoheni.

TELEGRAMS.

[REUTER.]

Belgium Front

German Transport Difficulties.
Signs of Exhaustion.

LONDON, August 15.

A satisfactory feature of the fighting in Flanders has been our counter-battery work. Owing to transport difficulties the Germans collect large quantities of shells round the batteries and many guns are the worse for wear. The correspondent adds that although this has not yet assumed great proportions, it is a vital matter and not the least significant of many signs that the Germans are beginning to sag under the tremendous tax on their resources.

Rumanian Front

Rumanian Offensive Developing.
Village and Heights Captured.

LONDON, August 15.

A wireless Russian official communique says:—Rumanian troops continue their counter-offensive and have occupied the village of Sianic and dislodged the enemy from heights south-west of Grozehti. The offensive is developing, Russians and Rumanians have repulsed attacks in the direction of Pocsani and also in the region of Maksimenie.

GREAT BRITAIN

Vessels Sunk.

LONDON, August 15.

The Admiralty announces that 2776 vessels arrived at ports in the United Kingdom during the week and 2666 sailed. 14 vessels over sixteen hundred tons and 2 under were sunk, 13 were unsuccessfully attacked. Three fishing vessels were sunk.

(ASSOCIATED PRESS.)

By Wire

United Provinces

Ganga Moi in Floods.

BENARES, August 15.

The Ganges is full to the brim and is advancing on roads, but is still below the last year's high flood marks.

Indian Financial Problems.

Finance Member's Visit to Calcutta.

ALLAHABAD, August 15.

The "Pioneer's" Calcutta Commercial correspondent writes that Sir William Meyer had a long consultation with the Committee of the Chamber of Commerce and the representatives of the Exchange Banks of the 14th afternoon on the financial problems of the country. It is understood that as a result of the Conference Sir William Meyer has undertaken to seriously consider the advisability of removing the restriction that has been placed by the Secretary of State at the instigation of the Bank of England upon the importation of gold into India by Exchange banks, but the Finance Member made no definite pronouncement upon this question.

The Hindu University.

Forthcoming Meeting of the Court.

ALLAHABAD, August 14.

A meeting of the Court of Benares Hindu University will be held towards the end of October probably on the 29th idem. The Maharaja Scindhia of Gwalior will preside over the meeting as pro-Chancellor as the Chancellor the Maharaja of Mysore will be unable to be present on account of Dussehra State functions in Mysore and probably Sir James Mason, the Visitor, will attend the meeting. It will be the first annual meeting of the University. There will also be at about the same time meetings of Senate, the Faculties and other University bodies.

South India

The Governor's Engagements.

OOTA CAMUND, August 15.

Their Excellencies engagements:—24th afternoon Their Excellencies give patronage and visit the art exhibition of pictures and photographs at the Coonoor Club. 28th Their Excellencies distribute prizes at the Brecks School. 5th September Her Excellency opens St. Hilda's Sale of Work at the Assembly Rooms.

6th His Excellency presides at the prize distribution at the Memorial School and Her Excellency distributes prizes.

13th Her Excellency attends entertainment at Nazareth convent.

H. E. the Governor will preside at the meeting in support of George's Homes at 6 p. m. on Thursday at Brecks School.

Cochin Budget.

ERNAKULAM, August 15.

The Diwan has issued his annual financial statement. The total budget expenditure for the year is Rs. 44,68,000 as against the budget and revised estimate of Rs. 43,98,800 and Rs. 45,33,900 respectively of 1912.

Notwithstanding the continuance and intensifying of the perturbed conditions of commerce and trade, the finances of the state show a gratifying stability and the one noteworthy feature of the budget is that due attention has been given to the demands of every requirements of progressive administration.

Behar

H. Le Mesurier Appointed.
To Behar Executive Council.

LONDON, August 15.

The King has approved the appointment of H. Le Mesurier to be Member of the Executive Council of Bihar and Orissa in succession to Sir Edward Levinge, who retires on November 1st.

Burma

Mrs. Besant Elected Unanimously
By Burma Congress Committee.

RANGOON, August 15.

At a meeting of the Burma Provincial Congress Committee held yesterday Mrs. Besant was unanimously elected President of the forthcoming Congress. The committee protested against the use of the Defence of India Act in expelling Mr. V. R. Karandekar from the Madras Presidency.

BRIEF TELEGRAMS.

All persons however ordinarily resident in India who entered to travel via Ceylon to other destination should provide themselves with necessary passports before leaving India as these will not be granted by the Ceylon Government.

The boys, masters and staff of the Mayo College, Ajmer, have placed at the disposal of His Excellency the Viceroy sum of Rs. 1000 subscribed by them on the occasion of the 3rd anniversary of the declaration of war. His Excellency has gratefully accepted this gift which has been credited to the Viceroy's War Gift Fund.

The Government has approved the Surgeon General's proposal that arrangements for giving expert treatment for diseases of the eye should be made in the three hospitals at Vizagapatam, Tanjore and Coimbatore and the Surgeon General is to give effect to the proposal as an early date.

Maung V. Ran Maung Win, a student in Morris College, who have been employed at various times since the outbreak of war in rendering aid to wounded Turkish prisoners of war on the way to the war camp have received the war badge of St. John Ambulance Association, Simla. Others who have qualified are applying for badges.

A Press communique states:—His Excellency the Viceroy has directed that such portions of the office of the Government of India as will proceed to Delhi during the ensuing cold weather shall assemble there on the 1st November 1917 with the exception of the officers of the Army Department and the Railway Board which will move down in the middle of the month.

The Rangoon Khojai community celebrated to-day the 40th anniversary of H. H. Aga Khan's birthday. Congratulatory telegrams were sent to His Highness in London and Lady Ali Shah his mother in Bombay. Last year the community handed Rs. 750 which was handed over to the Red Cross Fund. This year they presented a silver cup to the Red Cross meeting of the Rangoon Turf Club to be held on Saturday. Offerings of prayers were made at the Mosque this evening. Festivities will continue for three days.

వింగళ సంవత్సరాది సంచిక

అయ్యారే సిద్ధముగ నున్నది.

నలసంవత్సరమున జరిగిన వివోపాధ్యక్షుల

సంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక,

నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక

విశేషవిషయముల విశ్వాన బాధకములను

వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములను

గుల దేశకలుములును మహాజనులచేయు

లును ఇతరములైన చిత్రకలుములును గలిగి

మంచికాగితములపై చక్కగ ముద్రితము.

య అ.ప.

అంధ్రదేశపుత్రిక సంవత్సర చందానామలకు 0 8 0

,, అంధ్రసంవత్సర ,, 0 12 0

,, దేశములు ,, 1 0 0

అంధ్రనామపుత్రిక సంవత్సర ,, 1 0 0

కాగితముల విలువనం దేశీ కాగితములను ప్రయోగ

మాత్రమే సిద్ధము చేయుచునుండుటవలన కలుయునాడు

చెంబునే వ్రాసికొను బుచ్చితము: వెల ను. 2 0 0

అంధ్రసత్రికాకావ్యాలయము,

హోస్టల్ వాక్కు నెం 212 య, విజయవాడు.

ప్రజాభిప్రాయములు

(—(0)—)

అయ్యారే,

తమ, 7 తేదీ పత్రికయందు మా కన్నులు బిడ్డ వారిగు
కొత్తకోట వెంకటరామరెడ్డిగారు ఇటీవల విక్టోరియా పురస్కారమునకు ప్రస్తుతము 75 యిచ్చునట్లును అటుపేర్కొంటు
శక్తికొలది సహాయము చేయునట్లును ప్రకటించబడియున్నది.
చారి జౌబాధ్యక్షునకు మారెడ్డి సోదరులందరూ ఆనందించి
యిన్నారు. వారు వ్యాప్తియు జేసిన విరాళమును ఇచ్చిన
వైమును గ్రంథాలను కార్యదర్శిగారు పత్రికాముఖమున
తెల్పినందుడల సంతసించి మాకుతోచిన సహాయమును చేయుట
కెదురు చూచుచున్నాము. నడరు గ్రంథాలను మిప్పు
డెచ్చటనున్నది తెల్పగోరుచున్నాము.

పి. కోదండ రామరెడ్డి, కె. నారాయణరెడ్డి,
చెన్నపురు.

అయ్యారే,

మహాగ మాన: మానముల క్రందట 18 సంవత్సరముల
వయస్సు గల్గిన నాతమ్ముడు మాకు తెలియకుండ యెచ్చటికొ
లేచిపోయినాడు. చుట్టుపట్ల యెచ్చటనున్నట్లు తెలియరాదు.
అనిని కనికెట్టినాకు తెలియవచ్చిన వారికి 25-0-0లు బహు
మాన మిచ్చెదను. వాడు చాచుచిరాయ, బక్కపలచనివాడు,
పొడవుగాని, కురుచగాని ఒక మోక్షుడు మనిషి, కుడికం
తను దెప్పకగిరి మానన నుచ్చగలుడు. కలవెంపు, నడుము
పన్నన, బలహీనుడు నుండును. పేరు కాంతియ్య ఇంటి పేరు
బండివారు.

బంకిరామయ్య.

ఘంటశాల (కృష్ణాజిల్లా).

హాస్యలహరి.

ఒక పాకళాలలో 1-వ ఫోను విద్యాభివృద్ధి 10 పంక్తి
లలో పంచమ వార్షిక పాస్కోమును గూర్చి ఒక వ్యాసము
వ్రాయుడని ఉపాధ్యాయుడు చెప్పెను. అందఱును వ్యాస
మును వ్రాసిరి. ఒక క్రొత్త విద్యార్థి కేమి వ్రాయును నోచ
లేదు. ఉపాధ్యాయుడు వచ్చి రి నిమిషములలో వ్రాసి ఈయ
కున్న ఆతనిని క్షేపించెదనని తెదరించెను. బాలుని కేమియు
దెలియక ఒక కాగితమునై కేమియో గొలికి ఉపాధ్యాయుని
చేతికిచ్చెను. దానియందు డిల్లుండెను. "హిందూదేశ ప్రభువగు
పంచమవార్షిక పాస్కోమును ఆచంద్ర తారాగ్రము హిందూ
దేశము నేలును గాక!"

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

(పద్య కావ్యము.)

వ్యాసమహర్షి నిరదితములగు పదమైనమిది పురాణము
లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో? పరిశేషము లే
కెవరో? ఆచారవ్యవహారము తెల్పెట్లుమా? ఈ కుండలగు
విషయము తెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది.
కొప్పవారి గ్రంథమునై మంచి యాభిప్రాయమునిచ్చియున్నాడు.
శ్రీమిగుల సులభము. 300 పుటలు ఆత్మకైత్రు ప్రతిమాత్ర
మున్నవి. వెల 5-0-0. కన్నులు వేతే.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

శ్రీలి:— సులభము, మృదువుధురము, భావగర్భితము
3000 పద్యములకలపు. మంచికాగితములపై అచ్చు. కాలికో
లెండు ధర య 1-8-0. హోస్టల్ వాక్కులకు శేరు.

(32) జనమంచి శేషాద్రెత్తి

కలుగుపండితుడు, ముద్రినిపక హోస్టల్ వాక్కు, విజయ.

శ్రీశేషులైన గోసాయిస్థ గోకతగాన చక్కని	
రంగుల చిత్ర పటము	
కా. 1-8 0-1-0	12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. డి. ఖమ్మయ ప్రశ్నకము.	
అంధ్రసత్రికా కావ్యాలయము.	
హోస్టల్ వాక్కు 212, విజయవాడు.	

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 15.

His Excellency the Viceroy has received the following telegram, dated the 14th August from the Secretary of State for India:—

More severe fighting has taken place on the British front in the region where the British stemmed the German rush to Calais in November 1914. The British have advanced east of the Ypres on a line nearly two miles and completed the capture of Westhoek and the high ground known as Westhoek ridge. The British had also captured Clencorse wood, but the enemy after making six vain assaults subsequently recaptured a greater part of the wood. Ground in this region is very difficult with many undulations concealing scattered farms that have been strongly fortified. The French on the left by a brilliant attack pushed across the Steendek river and established themselves at many points. The French also made an attack from the Aisne ridge and gained an important trench and repulsed the German attempt to recapture it. There has been great air activity all along the western front. The Germans attempted to raid London but got no further than Senthand where they dropped bombs killing 10 men 13 women and nine children and injuring 43. Two enemy aeroplanes were brought down. The British naval air service raided the enemy aerodromes and railway stations in Belgium dropping several tons of bombs. The French aviators dropped bombs on Frankfurt on the Main and the Italians have bombed Austrian positions.

The enemy are carrying out heavy offensive against the Russians and the Roumanians. The Russians are holding stoutly on to Brody, but the enemy have advanced both in south Roumania and in Northern Moldavia. They crossed the Sutzka river on a wide front and have captured a desperately defended place, blocking railway head in Moldavia forming an important part in several defences.

The enemy attacked the French positions on the Salonika front, but were repulsed.

Greece is now definitely at war with Central Powers.

SIMLA, August 15.

The "Gazette of India" extraordinary issued to-day announces that the following titles were conferred as personal distinction in recognition of their good work in connection with the recruitment for India Army or of good services rendered during the war:—

TO BE RAJA:—

Sardar Badan Singh C. S. I., of Malauda, Ludhiana District in the Punjab.

TO BE SARDAR BAHADUR:—

Sardar Rajinder Singh of Pakhoka, Ludhiana district in the Punjab; Sardar Amar Singh Mohtamim Mal, Patiala State in the Punjab.

TO BE RAI BAHADUR:—

Lala Shadi Ram, Inspector of Police, Jind State in the Punjab. Rai Sanib Umer Durga Singh, late Wazir, Bilaspur state in the Punjab.

TO BE SARDAR SAHIB:—

Munshi Satam Singh, Phasidar of Ajpala, Amritsar District in the Punjab; Bhai Jauahar Singh of Gurdaspur in the Punjab; Sardar Bakstawar Singh Nazim, Jind State in the Punjab.

TO BE KHAN SAHIB:—

Khan Kalander Ali Khan, Pleader of Multan in the Punjab; Shauikh Majmuddin, Extra Assistant Commissioner, Lahore district in the Punjab; Munshi Sher Khan, Provincial Civil Service, Manager of Kot Fateh Khan Estate, Attack district in the Punjab; Malik Mahomed Akbar Khan, Landowner of Pindi Gheb, Attock district in the Punjab; Maulvi Abdul Malik Mashirimal, Bahawalpur State in the Punjab.

TO BE RAI SAHIB:—

Lala Udai Bhan, Civil Surgeon, Gujranwala in the Punjab; Chandri Chota Ram Gat, pleader of Rohtak district in the Punjab; Chandri Nand Lal of Jagroan, Ludhiana district in the Punjab; Hala Devi Dyal of Gurdaspur in the Punjab; Lala Brijlall Puri, Pleader, Shahpur district in the Punjab; Munshi Ram Chand, late Extra Assistant Commissioner, Rawalpindi in the Punjab; Chandri Ram Dyal, Honorary Magistrate, Sangrur, Jind State in the Punjab; Pandit Fakir Chand, Chief Revenue Officer, Faridkot State in the Punjab; Lala Sant Ram of Gujranwala in the Punjab.

Binoculars.

SIMLA, August 15.

A Press communique says:—In response to the appeal of His Excellency the Commander-in-Chief the number of binoculars received at the Mathematical Instrument Office during the week ending the 11th August 1917 and the total number received to date are as follows: On loan 34, total 300; as gifts 16, total 108; by purchase 17, total 94; grand total 502. Persons willing to give, lend or sell binoculars for the use by officers in Mesopotamia are invited either to send them to the Officer-in-charge of the Mathematical Instrument Office, 15 Wood Street Calcutta, or to deliver them to Messrs. Lawrence and Mayo, Manufacturing Opticians, at their establishments in Bombay, Calcutta, Madras, Delhi, Lucknow, Simla and Rangoon, for despatch to the Mathematical Instrument Office. The names of all persons who send binoculars on loan will be registered with a view to return their property after the war and in case of loss or damage compensation will be paid on the valuation made by the Mathematical Instrument Office. All binoculars with a magnification of not less than three diameters will be accepted; suitable telescopes will also be accepted; but opera glasses are not required.

Calcutta

Sir William Meyer in Calcutta.

CALCUTTA, August 15.

At yesterday's meeting of the Bengal Chamber of Commerce Sir William Meyer congratulated Calcutta on the war loan effort but regretted the low position of Bengal in Postal and Cash Certificates sections. He then answered a series of questions. As regards Council rate the Government would not reduce except under absolute necessity. A factor which would be very formidable hereafter would be freight. In the event of silver rising above rupee point there might conceivably be alteration in Council rate hereafter. The Government of India was doing its best to increase gold imports and under ordinance and otherwise had obtained over three millions, and hoped to get further three millions presently. The first consignments of one rupee and two and half rupee notes would, he hoped, be ready for issue about November beginning with Presidency towns. They should be encashable at Post Office probably up to five rupees daily per individual.

Orthodoxy's Dinner to B. N. Basu.

The Changed Angel of Vision.

CALCUTTA, August 15.

The Maharaja of Natore presided at the dinner given last night in honour of Mr. Bupendranath Basu by the Orthodox Bengalee community on the eve of his departure to England to join the India Council. In reply to the appreciative references Mr. Basu said that his appointment showed that the new angle of vision was a reality. India had need of no fear in her future if she pressed her claims with firmness and moderation upon England who is ready and willing to listen. Let them not close her ears by boisterousness. That was the lesson which he wished to impress upon his countrymen.

An Afternoon Party to Mr. Basu.

The Hon'ble Mr. Bupendra Nath Basu was entertained by the Indian Association at an afternoon party. Addressing the members of the Association Mr. Basu said that while in England in his new official capacity he would always endeavour to do his utmost to promote the cause of India on the lines indicated in the memorandum of reforms submitted by the nineteen elected members of the Imperial Council of which memorandum Mr. Basu was a signatory and in the shaping of which he had some hand. He appealed to the members of the Association immediately to send a responsible deputation to England to place before the British public the Indian demands.

Bengal National Chamber of Commerce.

President Remarks.

CALCUTTA, August 15.

Presiding over the annual meeting of the Bengal National Chamber of Commerce this evening the Hon'ble Raja Reeshee Case Law said that from better experience they had gathered during the war as it had grown to be a matter of utmost importance that aliens here should be registered and allowed to carry on business under license so far as the existing treaty conditions with alien nations would allow. The system of registration and license would show at a glance the value of interest which any alien nation might possess here and should occasion arise enable the Government effectively to adopt protective measures. Aliens should never be allowed to create any substantial and permanent interest here by holding real estate by carrying on banking or insurance business, by taking up franchise of public utility and by acquiring and exploiting mineral rights necessary for war purposes. The Chamber has suggested to the Government that the ideal to be always kept in view was to have all vital industries worked financed and managed in India with British and Indian capital and labour. The other point was if the countries within the Empire would agree to mutual co-operation for the development of its respective units the Empire would require very little help from outside and be in a position of advantage. Commerce among the units of the Empire should be regulated that each should have scope respectively to supply its own wants as far as possible and draw upon the other units for those which it could not satisfy with its own resources.

Applications to War Loan.

CALCUTTA, August 15.

Applications to war loan received through Post Office are as under:—The figures for Post Office Section are for the period ended the 7th August and those for cash certificates for the period ended 31st July:—

PROVINCES	Post OFFICE	CASH CERTIFICATES	TOTAL.
Bombay	65,51,050	1,50,03,372	2,15,54,422
Central Provinces	44,54,400	1,20,69,222	1,65,23,622
Punjab Province	55,14,400	1,04,01,818	1,59,16,218
United Provinces	45,79,400	71,16,872	1,16,96,272
Bengal Province	32,08,600	53,57,903	85,66,503
Burma	16,30,700	47,27,399	63,58,099
Madras	15,57,400	20,95,615	36,53,015
Behar & Orissa	10,73,675	23,28,759	34,02,434
Assam	3,09,175	8,19,245	11,28,420
Bombay and Central	Certificates figure for the last week of report not received.		

The total loan figures so far as known stand as follows:—

	RS.	AS.	PS.
Main Section	38,32,04,600	0	0
Treasury Bills received in Eng-			
land	1,54,11,600	0	0
Post Office Section	2,83,78,800	0	0
Cash Certificates	6,02,20,200	0	0
Total	48,87,15,200	0	0

It is notified that passports are no longer required in the case of persons travelling between any part of India and Ceylon.

The Loss of the 'Neptune.'

CALCUTTA, August 16.

Further details are to hand regarding the accident to the inland steamer "Neptune" which struck Sara bridge on the morning of the 6th instant. The vessel which is owned by the I. C. S. N. Co., and has a tonnage of 500 plies between Digba Chat and Goalundo. She was carrying a Cargo of 4000 maunds and had on board 750 passengers.

There was a strong current running at the time of the accident and the steamer in attempting to pass under the bridge struck the 4th span. The vessel struck on the port side. She was immediately turned and run at full speed on to the bank where she foundered in about five minutes. A panic followed the collision but the European officer in charge and the crew managed to keep the passengers under control. One of them, however, jumped overboard and was drowned. The river at present is full and water has overflowed the piers of the bridge. The steamer has since settled down and only one of the two funnels is visible. Nothing can be done by way of salvage work till October or November, when water will have fallen.

A Full Bench Decision.

CALCUTTA, August 15.

The full Bench of the High Court to-day consisting of Mr. Justice Fletcher, Mr. Justice Chatterjee, Mr. Justice Feunon, Mr. Justice Richardson and Mr. Justice Chaudhuri delivered judgment in the preference made in the case of Manilal Singh against the Improvement Trust. In this case the plaintiff applied before Mr. Justice Greaves for an injunction against the Trust restraining the Improvement Trust to acquire his house. The question raised was whether the Trust had power to acquire the land for the purpose of reclamation. Mr. Justice Greaves found against the plaintiff who preferred an appeal which was dismissed by the Chief Justice and Mr. Justice Woodroffe. Meantime another case of the Improvement Trust in which the same question arose came on appeal before Justices Mukerjee and Cuming and Their Lordships decided against the Improvement Trust. In view of this difference of finding the present reference was made to the Full Bench. Their Lordships of the Full Bench held Mr. Justice Chatterjee disagreeing that the decision arrived at by Justices Mukerjee and Cuming was not right. It will be remembered that in connection with the appeal in this case the "Amrita Bazar Patrika" was prosecuted for contempt of court.

Culpable Homicide by a European.

Accused Gets 3 Years.

CALCUTTA, August 15.

At the High Court Sessions to-day Mr. Justice Walmsley and a special Jury disposed of a case in which Simon Joseph Collins was charged with murdering one Donnacio, a Gunner working on a Harrison Line Steamer. The case for the prosecution was that on the 22nd July last the deceased came home worse for liquor and began to abuse the accused and his people. The accused ran to the deceased's room and stabbed him with a sharp cutting instrument, the man dying almost immediately. The Jury found the accused guilty of culpable homicide. His Lordship sentenced the accused to three years rigorous imprisonment.

Bombay

The G. I. P. Strike.

BOMBAY, August 15.

The strike of the G. I. P. Railway still continues. This morning the strikers as usual met at Chamar Baug when their representatives asked the men to give their signatures over the notice which they have arranged to send to the Agent through a lawyer requesting him to give their wages and their provident fund as they were leaving the Company's service. They have also asked for a reply within 24 hours. The promoters of the Hitwardhak Sabha who are doing their best to bring about an amicable settlement of the dispute have issued a manifesto to the strikers in Marathi urging them to resume work. The manifesto is under the heading "A few words of advice to the G. I. P. Railway Workmen". After reading the manifesto some of the strikers seemed to be anxious to go in but they were afraid of being assaulted by the others. Sir Charles Cleveland, Director of C. I. D. who is on a visit to Bombay visited the spot with Mr. Vincent, Commissioner of Police, Messrs. Barker and Griffiths, Deputy Commissioners. A large Police force preserved good order. At 12 noon to-day a deputation consisting of Messrs R. T. Avadh, S. N. Keer, H. A. Tarcherkar, Kazi Shariff Mahomed Saleh Londhe, M. R. Kelwar, M. M. Khandari, D. O. Padval and S. K. Bile on behalf of the strikers waited upon Major Hepper and discussed the situation for nearly an hour. Eventually they were informed that men in higher grades drawing above Rs. 30 would receive increase in 80 per cent. and rise would be given according to the grades. The deputation urged the giving of wages of the strikers for the time they were out but they were told that the men if they liked would get overtime work; they were also told that men drawing under Rs. 30 would get grain compensation according to Government rules.

The G. I. P. Railway Strike.

Agents Warning to the Men.

BOMBAY, August 15.

There has been no improvement in the G. I. P. Railway workshop strike situation. To-day the Agent in a notice to the strikers recapitulated various increase in the grades of wages recently announced and concludes with a warning that the company is obliged to consider means for the carrying on of work in their shops by other sources and necessary steps are now being taken to do this. The notice adds:—Unless the workmen return at once re-engagement could not be guaranteed and any one who did not return by Friday at the latest would be considered dismissed and the portion of his holdings in the provident fund representing contributions plus interest would be forfeited. The strikers had been trying to molest those who have given in but so far nothing serious is reported. The relief committee as usual distributed rice, dhol, etc. and are arranging for discharge of men's rent bills.

స్వదేశోద్యమము.

పెద్దభట్ల లక్ష్మీనరసింహముగారు

V

“కోలా” గా గ్రంథమునుండి కొద్ది భాగ మార్పిడికరింపఁబడి 2-8-17 తేదీగల “ఆంధ్రపత్రిక”యందు ప్రచురింపఁబడి యున్నది. అట్లు నిష్పక్షపాతబుద్ధితో మనదేశపు వర్తకమును గూర్చియు సరుకులనుగూర్చియు తమ అభిప్రాయముల వెల్లెబబ్బించిన యాంగ్లేయప్రముఖు లనేకులు గలరు. వారిలో మొకడగు సర్ బార్ని బర్నెట్ గారి యభిప్రాయము నాంగ్లేకరించి యాక్రింద వ్రాయుచున్నాను. ఆయనాంగ్లేయున (వాసి ప్రచురించిన “Report on the Old Records of the India Office (2nd Edn.) అనుగ్రంథములో “ఈ స్టిండియా కంపెనీవారియొక్క వర్తకకాలము విపులముగ వ్రాయుచు సందర్భవశమున(124-వ పుటయందు)నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

“ఈకాలమున (అనగా 1675సం॥న) కూడా “కేంరేకులు” “లానులు” (అనగా ఉద్యోగస్థులు ధరించు వస్త్రములు) తదితరములకు నారగుడలస్తానములందు ఇండియాదేశపు వస్త్రములు, లేక పలువిధములగు “కాలికో”లు (అనగా కత్తికోటువి) మల్లీనులు (“మోసలువి”) విశేషముగా నుపయోగింపబడుట కారంభింపబడి యుండెను. గుజరాతులోని భరోచి, జంబునేరు, అహమదాబాద్ మొదలగు ప్రదేశములలో నేయబడిన “టైరాంపాతు”లు “ఫేట్టెలు ముసుగు” “బొమ్మగుడ్డలు” “దోవలు” “గిన్నీగుడ్డలు” “గోనెలు” లంగీలు “మూతు” నుండియును తెల్లమిడి వస్త్రములు “అంజగో” నుండియును, అన్నిరకముల బొమ్మగుడ్డలను గిఘానులను మచిలీపట్నము నుండియును పిమ్మట మద్రాసునుండియును “బస్తాలు” “బంధనాలు” “మోర్చాటి ఫ్లీలు” మల్లీనులు మొదలగునవి ఆలహాబాదు మహల్, లఖనో, ఛక్కా, పాట్నా, మజ్జా, మొదలగు హిందూదేశములలోని అన్ని ప్రదేశములనుండి చేర్చబడి, పిష్టి, హుగ్లి నుండియు, 1686-89 లకు పిమ్మటకలకత్తా నుండియు ఎగుమతి యగుచుండెను.”

ఇట్లుసందర్భానుసారముగ వ్రాసి, ఆగ్రంథమందప్రస్తుతముగఁ గన్పడినట్టియును, వాస్తవమున వెలుపర్చవలసినదిగా తనయంతరాత్మచేఁ (చేరేపింపఁబడి నట్టియును, చరిత్రాత్మకమైనట్టియును, ఈక్రింది సంగతులను “మరా” గా వ్రాయుచున్నాడు.

“ఇంగ్లండునకును ఇండియాకును జరుగుచువచ్చిన లాభకరమగు నీ వ్యాపారము 17-వ శతాబ్దాంతపు చతుర్థభాగము (అనగా 1675 సంవత్సరము) నందును 18-వ శతాబ్దము (అనగా 1750 సంవత్సరము) నందును మితిమీరిన హెచ్చగుచుండెనట్లు కనుపడెనుగాని 1721 సంవత్సరము తరువాత నందు (అట్టివర్తకము) విదగ్ధమై నిర్భీతాభిప్రాయముతోడను నిర్దయాశుత్వముతోడను అపరాధపు పన్నులను నిధించుటలను తదితర శిక్షార్థపు చట్టముల నచటచోఁ దెట్టుటలనను అని నశింపు చేయబడినది. చొక అయినట్టియు, తేలిక అయినట్టియు, అందమగు బొమ్మలు గలిగినట్టియు హిందూదేశపు దూదివస్త్రముల పోటికి తాళబాలకబోయిన యాదేశము (ఇంగ్లండు) లో ఉన్నిగుడ్డలు నారగుడ్డలు పట్టుగుడ్డలను తయారుచేయువారు తమ స్వలాభమునకై దుర్మార్గదనచేసియు, పిమ్మట మన (ఇంగ్లండు) దేశములోని ఉన్నిగుడ్డలను నారగుడ్డలను పట్టుగుడ్డలను తయారుచేయు వారికి ఆయా బట్టల వర్తకము నందు సర్వస్వాతంత్ర్యము కలుగుట దుస్సాధ్యమగునట్లు సర్ రిచార్డు ఆర్మిటేజ్ (ఈయనదూది నుండి నూలులు తయారుచేయు యంత్రము కనిపెట్టినాడు) గారు 1767-69 సం॥లలో కనుగొనిన యంత్రములన కలిగిన విప్లవము మూలమున 1764-67 సంవత్సరములలో హోర్ గ్రీవు గారు కనిపెట్టిన నూలును వడుపుయంత్రము ననుసరించినట్టియును ఆర్మిటేజ్ గారి నూలును వడుపుయంత్రమును ననుసరించి ట్టియును ఇంగ్లండులోని దూది వర్తకులవలనను ఇండియాదేశపు వర్తకమునకు హానిగలిగినది. “1701 సంవత్సరం కెప్టెంటు నెల 20 తేదీ మొదలు ఈ దేశములో నిగుమతి అగుచున్నట్టియు, కానున్నట్టియు, పాఠశాల దేశములో గాని, చీనాదేశములో గాని, ఈ స్టిండియా (ఇండియా)లో గాని, పనివాండ్లవలన (చేతులతో) తయారుచేయబడినట్టి పట్టుగుడ్డలు, పట్టుతో గాని మొలకలతో గాని తయారుచేసిన వస్త్రములను, నలు చిత్రింపబడినట్టి గాని రంగు చేయబడినట్టి గాని ముద్రింపబడినట్టిగాని, లేక రంగులతో తిడపబడినట్టిగాని, అన్ని “కాలికో” వస్త్రములను గ్రేటుబిటు (దీవులు) నెవరును ధరించుట కాని, ఉపయోగించుట కాని కూడదనియును, ఆ (గడుపు) తేడికి తిర్వాత నిగుమతి అగు అన్ని సరకులను కొట్టులావేసి మఱల (నాయాదేశములకు) నెగుమతి

చెయ్యవలయుననియు” 1700 సం॥ ములో చట్ట మేర్పడినది. “కాలికో” వస్త్రమును ధరించిన వానికి 5 పౌనులును, విక్రయించిన వానికి 20 పౌనులును జరిమానా విధించుటకు 1721 సం॥ లో నొక చట్ట మేర్పడినది. మల్లీనులును, “యావత్తును నీలవర్ణముగా రంగు చేయబడిన “కాలికో” వస్త్రములను తప్ప (తదితర) కాలికో వస్త్రములను గాని “లేక, దూదితో తయారుచేసినట్టి గాని, దూదితో మిశ్రమమైనట్టి గాని ముద్రింపబడినట్టియును, రంగు చేయబడినట్టియును, (రంగులలో) ముంచబడినట్టియును, గుడ్డలను కాని” పరుపులు కుర్చీలు, మొదలగు వానికి తొడిగినను, ఉపయోగించినను అట్టి అపరాధమే విధించబడినది. పడుగు నారతో నుండినయెడల గ్రేటుబిటు నలో తయారుచేయెడల నట్టి కాలికో వస్త్రమును మాత్రము ధరించవచ్చునని ఆ చట్టము కొంతవరకు 1786 వ సం॥ లో మార్పు సేయినది. ఇంగ్లండులో కాలికో వస్త్రములను తయారు చేయువారికి ప్రోత్సాహము కలిగించుటకొరకు యావత్తు వస్త్రమును దూదితో తయారుచేసి ధరించుకొనవచ్చునని, వానివిద పన్నును గజం 1-కి 6 పెన్సీలనుండి మూడు పెన్సీలకు తగ్గించుచు 1774 సం॥ లో సెక్ థానము చేర్చబడినది. లంక మైదులో విరివిగ వస్త్రములను తయారుచేయు పరిశ్రమకు ఇదియే మూలకారణము. అయిన నింకను ఛక్కాలో సాగనైన మల్లీనులను తయారు చేయునట్టి సర్వ స్వతంత్రమును ఇండియా దేశ మనుభవించుచునే యుండెను. కాని 1779 సం॥ లో “సామ్యాయల్ క్రాంప్టె” గారివలన కనిపెట్టబడిన “మ్యూల్ జెన్ని” అనుయంత్రమును “నట్టింఘామ్” లో నుపయోగములోనికి తీయబడిన 1785 సం॥ లోను రెండుసంవత్సరముల పిమ్మటను “యూనైటెడ్ కింగ్డమ్” (గ్రేటుబిటు దీవులు) లో 5,00,000 తానుల మల్లీక వస్త్రములు తయారుచేసెదల తూర్పు (యండియా మొదలగు దేశముల) యొక్క సౌందర్యమగునట్టియును పరిపూర్ణతలిగినట్టియును చిరకాలమునుండి పేరప్రతిష్ఠల గడించి నట్టియును దూదివస్త్రములను దిగుమతి చేయుటకు వెంటనే అంతముకలిగినది. అయినప్పటికిని సహజముగ ఫలప్రదమైన యిండియానంటి దేశములో ఓర్పు (లేక, ఓపిక), కలిగిన 20,7,00,000 జనులయొక్క పారిశ్రామిక బలమును ఎల్లకాలము అణగ దొక్కియుంచుటకు సాధ్యముకానేరదు; మఱియు 1857 వ సం॥లో అంగ్లేయుదూది యంత్రములను బొంబాయి పట్టణమున నమర్చినది మొదలు, కట్టడములకును పనిచేయుటకును ఇంగ్లండులోకంటె యిబ్బడిభుచ్చు అగుచున్నను, వారు (యండియా దేశస్థులు) గత 80 సం॥ ములనుండి నూలువస్త్రములను అంతకంతకు ప్రతి సం॥ మెచ్చుగా తయారుచేయుచు, ఇదివరకు అనగా 1827 వ సం॥ నుండి మాంచెస్టరు (నగరము) సర్వస్వాతంత్ర్యముగ ననుభవించుచున్న ముఖ్యమైన తూర్పు దేశముల బజార్లనన్నిటికిని పేనబడిన తక్కువవంబరు (సంఖ్య) గలిగినట్టి ముతకరకముల గుడ్డలను అంతకంతకు ప్రతి సం॥ ము (యండియానుండి) పంపుచున్నారు.

అంగ్లభాషలో వ్రాయఁబడిన భావములనన్నిటిని పూర్ణముగ నాంగ్లేకరించుటలో లోపములుండుట సహజమగుట చేత “సజ్జాబ్దబర్నెట్” గారి భావములలోని అర్థగాంభీర్యమును సేను బయల్పఱచితిమనఁజాలను. ఐనను పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్న అంగ్లేయులకు వారిదేశము నెవరెగల (స్వదేశ) అభిమానమునకుఁ దోడ్పాటుగ నవటి దొరతనము వారు తగుచట్టములను చేయుచుండుటచే నాదేశము వాణిజ్యమభివృద్ధిపొంది అతిస్వల్పకాలములో నదైన విజృంభించెననియు నట్టి స్వదేశాభిమానమును గాని ప్రభు సన్మానమునుగాని, ప్రభుసహాయమునుగాని మనకు లభించకుండుటచే మనదేశమందలి చేతిపనులును, వర్తకమును అతిశీఘ్రకాలములో తీరించెననియును మనము గమనింపఁగలము.

(-)-

గుంటూరుజిల్లా ఇనగల్లునందలి ఆంధ్రవాణి పుస్తకభాండాగారముయొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘమువలన జనసామాన్యమున కంతటికిని విజ్ఞాన ప్రకాశ మొనరించుటగాను భాండాగారము తరపున ప్రతిదినము పురాణము జెప్పబడును, ప్రతి ఆదివారము మహాజనసభ యొనరించి, నీతివిషయక కథలుపన్యాస పూర్వకముగా జనసామాన్యమునకు బోధించుటయు, తెలుగువత్సరపు ప్రతిమాసము మొదటిదినమందును మహాజనసభ జేసి యుపన్యాసము విచ్చుటయును తీర్మానింపఁబడెను. తత్ప్రకృతి ప్రతిదినముభాండాగారము తరపున పురాణము జెప్పబడుచు, అందు హిందూదేశచరిత్ర జనసామాన్యమునకు బోధింపఁబడుచున్నది. భాండాగార తరపున నిమ్మ బాతులకు రాత్రిపాతకాల యొకటి నెలకొల్పబడి క్రైస్తవముగా విద్య గరపఁబడుచున్నది. 5-8-17 తేదీ తుమ్మలగుంట వెంకటరంగయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద మహాజనసభ కూడెను. కొన్ని యుపన్యాసములు జరిగెను. 12-8-17 తేదీని ములుగు చన్నమల్లయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభయందు పలువురు పవన్యసిందిరి. (అధ్యక్షుడు)

బ్రహ్మపుర స్వరాజ్యసమితి.

ఫోలీసువారి కోలాహలము.

(స్వకీయ విలేఖరి)

క్రిందటి నెల 14-వ తేదీని, లండన్ ఎలక్ట్రిక్ సినిమా కంపెనీవారిచే మాయూరి స్వరాజ్యసమితి సహాయార్థమై యొక ప్రదర్శనము గావింపబడినది. ప్రదర్శనము జరిగిన మరుసటి దినము నుండి, స్వరాజ్య సమితి సభ్యులీపురము ననున్న కొందరు దొరలతో, సినిమా ప్రదర్శనమువల్ల కచ్చు వైకమును అనాలోగ్యమైనవిధముల కొరకంపబడునని చెప్పి, తామా డబ్బు నపహరించినని యొక గొప్ప కోలాహలమును గావించుటయే గాక, బొరిష్టరు వరహగిరి వేంకటగిరిగారును, వేంకటగిరి, మా జిల్లా జడ్జిగారివద్దకు బోయి, ప్రదర్శనమువలన వచ్చిన వైకమును వైసికుల కొరకంపబడునని చెప్పి, దొరగారిని మోసపుచ్చి, ఒకటిలేక రెండు రూప్యములను బుచ్చుకొంటిరన్న వదంతిని గూడ బుట్టించిరి. సమితిలో సభ్యులుగాని యితరులెవరో యీ యారాజ్యమును గావించి యుందుని తలచెదము. ఫోలీసువారి విషయము లన్నియు విని, స్వరాజ్యసమితి సభ్యులే యీ మోసమును గావించినని తలచి, మా బ్రహ్మపుర స్వరాజ్యసమితి కమహానము దే నెంచి విశ్వ ప్రయత్నములు గావించిరి. స్వరాజ్య సమితి కార్యదర్శిగారిని, ఫోలీసు ఇనస్పెక్టరుగారు 28-7-17 న బిలువనంపి, వారితో స్వరాజ్యసమితి సభ్యులీ యూరునను దొరలను మోసపుచ్చి వైకమును వైకొంటిరని చెప్పటయే గాక, ఇంజనీరు యల్. హెచ్. గ్రెగ్ దొరగారిని కూడ నిటులనే మోసపుచ్చినని చెప్పి, తా విషయములో నిజము దెలుసుకొని 30-7-17 న యెరింగించెదనని కార్యదర్శిగారితో జెప్పి రట. ఇనస్పెక్టరుగారి వాక్యములు, కర్ణశూలములనెన్నను, వారు కూడ యీ విషయమున ప్రయత్నములు జేసెదనని జెప్పిరి. కార్యదర్శిగారిని 30-7-17 న బిలువ నంపెదనని, ఇనస్పెక్టరుగారు జెప్పియు, వారిని బిలువనందున, స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శి వై విషయమును గూర్చి నిజము దెలుసుకొనుట కొక జాబును గ్రెగ్ గారికిట్లు 29-వ తేదీని వ్రాసిరి.

“బ్రహ్మపుర స్వరాజ్యసమితి సహాయార్థమై 14-7-17 వ తేదీ లండన్ ఎలక్ట్రిక్ సినిమా కంపెనీవారిక ప్రదర్శనమును గావించిరి. ఆ నాను మాసమితియొక్క సభ్యులు కొందరు తమ వద్దకువచ్చి కొన్ని యసత్యపుమాటలను జెప్పి కొంతిడబ్బును బుచ్చుకొని నటులపోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగారునిరిరట. మోసగాంధ్రెవరో తెలిసికొనుటకు మాకు మిక్కిలి ఆశురతగా నున్నది. గావున తమవద్ద కాదినయనవచ్చిన మనుష్యులయొక్క ఆనవాలును, తమవద్ద వారు పుచ్చుకొనిన వైకముయొక్క మొత్తమును, ఆ తేదీయు, నాకెరింగించినచో, నిజము దెలుసుకొనుట కీ విషయమున మా కెక్కువగా సహాయము జేసినవారగుదురు. ఈజాబు దెచ్చినవాని ద్వారా ప్రత్యుత్తరమియ ప్రార్థితులు.”

(చేవ్రాలు) ఎ. అప్పలనరసయ్య నాయుడు.

దీనికి గ్రెగ్ గారిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

మీరు 29 వ తేదీని వ్రాసిన జాబు చేరినది. సినిమా ప్రదర్శన సంబంధమున నానంద కెనరును వచ్చియుండ లేదు. నుమారాటు వారములు లేక రెండు నెలల క్రిత మీ కళాశాల విద్యార్థులు కొందరు వచ్చి, తాము ప్రధమ గంబం మండల విద్యార్థి సభకు గావించెదమని జెప్పి, దాని విషయమై కొంత వైకమును నా కిమ్మని యడుగుటచే, సేను పది రూప్యములను చందా వైకముగా సేసగి, రాజకీయ విషయముల గూర్చి తాము జోక్యమును కలుగజేసుకోవద్దని కూడ జేజెప్పితిని. గాని సినిమా ప్రదర్శన సంగతి నే వినుటయే లేదు.

(చేవ్రాలు) యల్. హెచ్. గ్రెగ్.

ఇన్స్పెక్టరుగారు, కార్యదర్శిగారిని 30 వ తేదీని బిలువ నంపనందున, 31-7-17 న కార్యదర్శిగారి క్రింది జాబును వ్రాసి ఇన్స్పెక్టరుగారికి బంపించిరి.

“28-7-17 జరిగిన సంభాషణలో నన్ను 30-7-17 న బిలువనంపెదనని మీరు వాదనాము జేసితిరి. స్వరాజ్య సమితి సభ్యులు దొరలను మోసపుచ్చి వైకమును మనూలుచేసిన విషయములు నిజముకావు. క్రిముత వేంకటగిరిగారు, జడ్జిగారి వద్దను డబ్బుపుచ్చుకొన్న విషయముకూడ నిజముకాదు. సమితి యొక్క సభ్యులు చీటీల నమ్ముపని తమవై తెట్టుకొని, పురమునం దెచ్చటను చీటీల విక్రయించనేలేదు. గ్రెగ్ దొరగారిని మోసపుచ్చిన సంగతి నిజముకాదనుటకు వారివద్దనుండి వచ్చిన యుత్తరమే విదర్శనము. ఈ విషయములో విశదలే, సేను కూడ కడుశ్రద్ధవహించి, నిజముదెలుసుకొనుటకు ప్రయత్నించి, దొరగారివద్దనుండి జాబును దెప్పించుకొంటిని. ఇద్దరు సభ్యులమాత్రము చీటీల విక్రయము నారివారి గృహములందు గావించిరి.

దాని కింతవఱకును జవాబు రాలేను.

ఎ. అప్పల నరసయ్య నాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్. బ్రహ్మపుర స్వరాజ్య సమితి కార్యదర్శి

అమృతాంజనము డిపో వారి దివ్యోషధములు.

	రూ.	ప.
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.2	
శీర్షసాగము మూత్రము అశ్మిమునకు ...	1.4	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.8	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	1.0	
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి ...	0.12	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.12	
శీర్షసాగము కంటివ్యాధులకు ...	0.8	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.4	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.6	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.8	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.6	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.4	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.4	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.4	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	1.0	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	1.4	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.8	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	1.0	

	రూ.	ప.
మోహిని తైలము తొండ్రుకలు నెరుగుటకు ...	0.12	
శీర్షసాగము మూత్రము అశ్మిమునకు ...	0.0	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	1.8	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.10	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	1.0	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	1.0	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.8	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.8	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.12	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.8	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	1.0	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	1.0	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.6	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.8	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.6	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.6	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.8	
చంద్రమృదు ము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.8	

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

శారదాంబ
ఇది శ్రీ శర్వభోధిని యను నాటకము.
సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ
మిందజూపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్టేజీ వేరు.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు.

శాకభక్షణము
చరిత్రభిందవానుల మగు మన మార్యములు
పంశజులము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి
నెఱిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యి
ముగా పోష్టుచాడియు మేమేధరించి పంపుచున్నాము.
వెంటనే వ్రాయుడు.
219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
శతశతాబ్ది కాలము 155, బ్రాహ్మీ, మదరాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

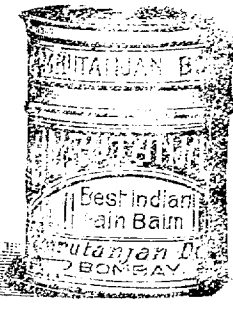

ఈ మురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. అట్లు
నిరాకరించినచో కోర్టుమూలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్యములోనే ధాతునష్టము
కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈ సాలామిసిరి
మురబ్బ వేచించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల శీర్షసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర
కాలము నుఖముగ జీవించును.
ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతు పు
ష్టాశ్రమతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము
కలుగును. క్షయ వృద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలా
మిసిరి అనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూల్, కాండహర్ శకములలో వైరగుచున్నది. అక్కడ జనులు
ఈపండును విశేషముగా తినుటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆతేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను
వేచించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయో
గించిన దానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-8 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.
అనుపానపత్రిక పార్శ్వముతో పంపబడును.

16 తులాలు డబ్బీవెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.
డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
తలనొప్పుల మాన్పును.
పార్శ్వపు నొప్పుల బాధ
దోలును. వాయువు
పోట్ల పోగొట్టును.
సువాసనగలిగి యుండును.
ప్రతియింట నుండదదినది.
సనమూలికలచే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనము, డిపో, బొంబాయి అండ్ మదరాసు.

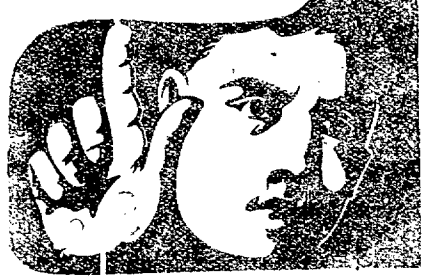
హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,
[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.
కాశీలోనుండు అనేక పట్టు, జరి విచిత్రమయిన
మంచినస్తువులు వీరుబహుచవుకగ సప్లయిచేతురు.
ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చిచూచినచో తమకే
తెలియగలదు.

ఆత్మబిజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.
దయ్యముల సత్కావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ
గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
చిన్నవైజు చక్కని గ్రంథము. వెల రూ. 0-8-0
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోష్టుఖర్చు 212, మదరాసు

అద్భుతనివారిణి.

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎలెక్ట్రిక్ టూనిక్ పెరల్స్

ఇది బలహీను
లకును నీరస
లకును మందు.
నిద్ర లేకుండు
ట, జ్ఞాపకము
తక్కువగన,
మెదడు దిమ్మ
గా నుండుట,

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్వత్తుక, బలహీనము,
ఆయాసము, శుక్లనష్టముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు
గురుస్తాలకు వర్తకులకు, మత్స్యవ్యాధులకు, మొద
లగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక
జీలమంది ఇందుకలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే
ఒక బుడ్డిని కొని జానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0

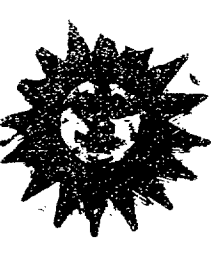
నవీనము! ప రి మ శ ద్ర వ్య ము ల రా జు నవీనము!!

ఆట్టో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆపూర్వ
వాసనయును కలదు. ఆత్మకనోహ్ సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొ
క్కాయ వ్రేసగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన
తనము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమయిన వాసనను అను
భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు యే
వేనియండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపును.
వెల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి.పి. చార్జీ
,, 1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
,, 1/2 అవున్సుబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము
ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెమికల్ కంపెని.
నెం 155, జుహూపూసీదు వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంటు:- మెనూతా ఫురమోత్తం మూర్తి
చైవానబారు శోడ్, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

పువ్వు

పువ్వు

పువ్వుచూచు నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్దదొరకును. కొనువారు మార్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాక డెన్సు మొదలగునవి.

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని.
(53) 21. హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

తామ్రమైనము

ఇది రాగివలన
తయారు కాబడ
లేదని రుజువు
పర్వకల సమర్థ
లకు 100-0 0లు
యినాం

గుణమియ్య
ని యడల
మారు చెల్లిం
చిన సాము
తిరిగి యిచ్చి
వేసవము.

అన్ని చర్మరోగములకు, మచ్చలకు, పొడలకు సిద్ధాపధము.
ఇది యెట్టి కఠినమేహవ్యాధుల నయినను అతిమాత్రము నయి
నను జీర్ణించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు బాధల నయినను రామ
భాణమువలె ఖండించి యావనవంతులగా చేయును.
1 రకం 100 మాత్రలు 10-0-0 2 రకం 100 మాత్రలు 4-0-0
సగము బుడ్డున్న ఇవ్వబడును.
యస్. వి. యస్. రాజు అండు సన్స్
(778) 27, ఎలిఫెంటు గేటు వీధి, మదరాసు.
ప్రాంచి:- లక్ష్మీనరసాపురం అనపర్తిపాట్లు, గోదావరిజిల్లా.